Ա· ՏԱՐԻ ԹԻՒ 297 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 27 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1884 (Ն. Տ.) 8 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1885 22 ՌԷՊԻՒԻԼ ԷՎՎԷԼ 1302

40 ՓԱՐԱ.

ՊԱՅՄԱՆՔ

Ծանուցման տողը մէկ անգամի համար 3 ղուրուշ · երկու անգամի համար 2 ղուրուշ է · աւելի անգամներու համար զատ սակարկութիւն կըլլայ ։

Օրագրոյս վերաբերեալ նամակ կամ որ և իցէ գրութիւն պէտք է ուղղել

«Առ խմբագրութիւն ԱՐԵՒԵԼՔ օրագրի»
ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ. Ղալաթիա, Նորատունկեան խան ։
Իսկ գաւառներէն հետեւեալ հասցէիւ՝

درعليه‌ده غلطه‌ده نورادونكيان خانده «ارەولك»
غزته‌سی اداره‌سنه

Les annonces sont reçues
à l'EASTERN AGENCY,
Karakeuy, Déirmén han

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ	համար	Տարեկան	գանձեկան	արծաթ	200
»	»	Վեցամսեայ	»	»	100
»	»	Եռամսեայ	»	»	50
»	»	Հատով	»	»	1
Գաւառաց	համար	Տարեկան	»	»	240
»	»	Վեցամսեայ	»	»	120
»	»	Եռամսեայ	»	»	60
Օտար	երկիրներ	Տարեկան	Ֆրանք		56
»	»	Վեցամսեայ	»		28

Դուրս ղրկուած լրագրաց ճամբու ծախքը խմբագրութեան վրայ է ·

Ծանուցմունք կընդունուին
ԻՍԴԸՐՆ ԷՃԷՆՍԻ
գործակալութեան ձեռամբ, Քարաքէօյ, Տէյիրմէն խան

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

ԱՐԵՒԵԼՔ առաջիկայ **1885** նոր տարւոյ մէջ պիտի շարունակէ հրատարակուիլ նոյն գիրքով, նոյն ձեւով և նոյն ծրագրով ։

Պայմանք բաժանորդագրութեան ․

Բաժանորդագին Կ․ Պոլսոյ համար 10 մէճիտ տարեկան, վեցամսեայ 5 մէճիտ և եռամսեայ 2 1/2 մէճիտ ։

Թէ՛ տեղական և թէ՛ գաւառային թղթատարով ղրկուած թերթերու տարեկան բաժանորդագինն է 12 մէճիտ, վեցամսեայն 6 մէճիտ և եռամսեայն 3 մէճիտ ։

Գաւառաբնակ բաժանորդներէն յոյժ փոքր մաս մը մինչեւ այսօրուընց ներկայ 1884 տարւոյ պարտքը վճարած չլլալով, կը ծանուցուի թէ, եթէ մինչեւ առաջիկայ փետր․ 15 չվճարեն ամբողջապէս, Լրագրոյն առաքումը պիտի դադրի ։

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ՄԱՍԻՍ, հաստատեալ յամին 1852, կը հրատարակուի այժմ իբրեւ Շաբաթաթերթ ։

ՄԱՍԻՍ Շաբաթաթերթի մէն մի թիւը կը պարունակէ նոյն շաբթու Ազգային, Ներքին, Արտաքին, Քաղաքական և Դրամական բոլոր կարեւոր լուրերն ու տեղեկութիւնները ։

ՄԱՍԻՍ Շաբաթաթերթն, իւր մէն մի թուով, կը հրատարակէ նաեւ Խմբագրական Տեսութիւններ, ազգային, քաղաքական, ընկերային, ընտանեկան և տնտեսական նիւթերու վրայ ։

ՄԱՍԻՍ Շաբաթաթերթին ամեն թիւը կը պարունակէ նաեւ օգտակար յօդուածներ գիտական և պատմական զանազան նիւթոց վրայ, հետաքրքրաշարժ և բարոյալից նորավէպեր, և ընտիր թարգմանութիւններ ու քերթուածներ ։

ՄԱՍԻՍ Շաբաթաթերթն հանդէս մ'է և Լրագիր մ'է միանգամայն ։

ՄԱՍԻՍ Շաբաթաթերթի տարեկան գինն է միայն ԿԷՍ օսմանեան ոսկի, և վեցամսեայն՝ ՔԱՌՈՐԴ օսմանեան ոսկի ։ Զատքէ կը ծախուի 60 փարա գնով ։ Թղթատարութեան տարեկան ծախքն է միայն 15 ղրուշ ։

Կ. ՊՈԼԻՍ
ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 27 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԵԳԻՊՏՈՍ ԵՒ ՍՈՒՏԱՆ

1884 ՏԱՐՈՒՈՅՆ ՄԷՋ

Թայմզ, 1884 տարւոյ դիպաց ու խնդրոց վրայ իւր Տարեկան ընդհանուր Տեսութեան մէջ, զոր հրատարակած է դեկտ․ 31 թուով, հետեւեալ կերպիւ կը նկարագրէ Եգիպտոսի և Սուտանի խնդրոց վիճակն 1884 տարւոյն մէջ ․

1884 տարւոյ սկիզբն, ինչպէս նաեւ վերջն, Եգիպտոսի վրայ կը կեդրոնանան քաղաքական ծանրագոյն մտահոգութիւնք ։ Պ․ Կլատըսթոնի նախարարութիւնը միշտ ծածկեց իւր աշխարհավարութիւն, կամ երկդիմի լոյս մը միայն տուաւ անոր վրայ ։ Անգլիոյ ազդեցութեան ներքեւ, պաշտօնանկ եղաւ Շէրիֆ փաշայի նախարարութիւնն, զՍուտան ամբողջովին պարպել չուզելուն համար, և վերստին յիշխանութիւն կոչուելով Նուպար փաշա, ըստ երեւոյթին այժ տրուեցաւ եգիպտական վարչութեան մէջ անգլիական տարրին ։ 3–4 ամիս, ըստ նախարարական յայտարարութեանց, գոհացուցիչ կերպիւ յառաջ տարուեցաւ Եգիպտոսի մէջ բարենորոգմանց գործադրումը, ձեռքի տակէ գործուած մեքենայութեանց և պաշտօնական գժկամակութեանց հակառակ ։ Անգլիական ներկայացուցիչ Սըր Իվլին Պէյրինկ կ'օժանդակէր Ուտ զօրավարին, որ Եգիպտոսի բանակը կը վերակազմէր, Սքոթ Մօնքրիէֆ գնդապետին, որ Եգիպտոսի ոռոգմանութիւնը կը վերակազմէր և Պ․ Քլիֆորտ Լլոյտի, որ ներքին և վարչային գործերը կը վերակազմէր, ըստ երեւոյթին եգիպտական նախարարաց իշխանութեան ներքեւ, այլ իրօք ընդ անգլիական ազդեցութեամբ ։ Բայց Նուպար փաշա, սպառնալով հրաժարիլ նոյն պաշտօնէն որ ելմտական դժուարութիւնը ծանրագոյն հանգամանք մը կը ստանար, յաջողեցաւ Եգիպտոսէն հեռացնել զՊ․ Քլիֆորտ Լլոյտ, — որ Նուպար փաշայէն բոլորովին անկախաբար կ'ուզէր գործել, — և վարչութեան մէջ բնիկ տարրին իշխանութիւնը վերահաստատեց ։

Միւս կողմէ, Անգլիա եւս առաւել ձեռնամուխ կը լինէր եգիպտական գործոց ։ Կորտոն զօրավարն յունուար ամսոյ մէջ աճապարանօք Խարդում ղրկուած էր՝ եգիպտական պահապան զօրքերն ետ բերելու և տեղական կառավարութեան պէս բան մը կազմակերպելու համար ․ բայց նախարարութիւնք ծանոյց ի լուր աշխարհի թէ ո՛ր եւ է զինուորական օգնութիւն չպիտի տրուէր Կորտոն զօրավարին ։ Սուտանի ժողովուրդը ջերմ համակրանօք ընդունեց Կորտոն զօրավարն, որ իւր անձնական ազդեցութեամբ քիչ մը սիրտ տուաւ եգիպտացի զօրաց ։ Բայց Մէհտին անպայման անձնատուութիւն կը պահանջէր Կորտոն զօրավարէն և Խարդումի պահապան զօրքէն, և կը մերժէր բանակցութիւն ուրիշ հիման վրայ ։ Կորտոն պարտաւորեցաւ առաջարկել որ գերեաց նախկին «թագաւոր» Զէպէհր փաշան, որ մեծ ազդեցութիւն ունի Սուտանի ժողովրդոց վրայ, Խարդումի կուսակալ և հրամանատար կարգուի ։ Առ այս մեր կառավարութիւն չհաւանեցաւ, բայց միանգամայն չզօրացուց Կորտոն զօրավարին ձեռքերն, որպէս զի ինքն իրեն կարող լինէր գործել ։ Թշնամին քաջալերեցաւ մեր վարանման ու նահանջման վերաբերեալ զրոյցներով ։ Մէհտիի հրոսակները պաշարեցին զԽարդում, թէեւ Կորտոն զօրավարն, իւր զօրաց ու սպայից մէկ մասին վատ մատնութեան հակառակ, քանիցս յետս մղեց զանոնք ։ Պաշարման գիծը չամբողջացած, Կորտոն բողոքալից հեռագրեր ղրկեց յԱնգլիա, «անջնջելի արատ» համարելով թէ՛ իւր և թէ՛ Խարդումի հաւատարիմ զօրաց ու բնակչաց լքումն Անգլիոյ կողմէ ։ Այս հեռագրեր և Կորտոնի քաջագործութեանց պատմութիւնք եռանդալից հետաքրքրութիւն մը զարթուցին Անգլիոյ մէջ ։ Եթէ ուզէր, Կորտոն զօրավարը քանիցս առիթ ունէր իւր գլուխն ազատելու և Եգիպտոս վերադառնալու, անպաշտպան թողլով զանոնք որ իւր խօսքին վստահացած և Մէհտիին դէմ դրած էին իրեն հետ ։ Բայց այսպիսի ընթացք մը բարոյական անհնարութիւն մ'էր Կորտոն զօրավարին ։ Եւ սակայն անգլիական կառավարութիւնն եւս ո՛ւ եւ է միջոց ձեռք չէր առնուր օգնութիւն ղրկելու ։

Այսպէս, անդարմանելի կերպիւ կորան կարգ մը անգին պատեհութիւններ ։ Կարմիր ծովու եզերաց վրայ կարեւոր գործողութեանց ձեռնարկուեցաւ ծանր ծախիւք և ոչ նուազ արիւնհեղութեամբ, գործողութիւններ որոցմէ կարելի էր օգուտ քաղել՝ Կորտոն զօրավարին օգնութիւն հասցնելու համար ։ Օսման Տիկմա անուն արաբ ցեղապետ մը որ Մէհտիի դատին յարեալ է, տարւոյս սկիզբը կը նեղէր Սուաքիմի Նաւահանգիստն և Սինքատի և Թօքարի մերձակայ պահապան զօրքերն, երբ Պէյքըր փաշա, եգիպտացիներէ և նուբիացիներէ բաղկացեալ և գէշ կազմակերպուած բանակով մը աճապարանօք ղրկուեցաւ Օսման Տիկմայի դէմ ։ Արաբք յարձակեցան եգիպտական բանակին վրայ, յորմէ շատ մարդիկ ջարդեցին, ուրիշներն ալ սարսափահար ի փախուստ դարձնելով ։ Այս դէպք եգիպտական զօրաց ակարութիւնն ու անկարգութիւնը ցոյց տալով, անգամ մ'եւս հաստատեց թէ, եթէ Եգիպտոս պարտի պաշտպանուիլ՝ Կարմիր ծովու եզերքէն մինչեւ ստորին Նեղոսի հովիտն ընդդէմ Սուտանեան ապստամբութեան արշաւանաց, եգիպտացի բնիկ զօրքերու չի կրնար վստահուիլ այս պաշտօն ։ Նախարարութիւնը, քանի մը շաբաթներու տխրալից վարանումէ մը յետոյ, Խորհրդարանի բացման ատեն որոշեց Կրահամ զօրավարն անգլ․ զօրքով ղրկել բարեկարգութիւն վերահաստատելու ։ Կրահամ զօրավարն ի Թէպ և ի Թամաի երկիցս սաստիկ ճակատամարտեր մղեց փետրուարի վերջն և մարտի սկիզբն, յաղթելով Արաբաց, որք արտասովոր քաջութիւն ու հաստատութիւն ցոյց տուին, և ի փախուստ դարձնելով զՕսման Տիկմա ։ Բայց կառավարութիւնը չհաւանեցաւ որ ջանքեր լինէին Սուաքիմ-Պերպերի ճամբով հաղորդակցութիւն բանալու Խարդումի հետ, ինչպէս առաջարկած էր Կորտոն զօրավարն, և նմանապէս կառավարութիւնը մերժեց թէեւ երկաթուղւոյ շինութիւնը Կարմիր ծովու եզերքէն մինչեւ Նեղոսի հովիտը, Խարդումի օգնութեան ղրկուելիք զօրաց փոխադրման համար ։ Կրահամ զօրավարն և նորա զօրաց մեծագոյն մասն ետ կանչուեցան, և Սուաքիմ, որու պաշտպանութիւնն յանձնուեցաւ սակաւաթիւ նաւային և տեղային զօրաց, դարձեալ սկսաւ նեղուիլ Օսման Տիկմայի և նորա համախոհից կողմէ ։

Հուէթ ծովակալին Հապէշստանի թագաւորին հետ կնքած մէկ դաշնագիրն զգալի կերպիւ չտկարացուց Մէհտիին զօրութիւնը ։ Խորհրդարանին օգոստոսի մէջ փակուելէն քիչ առաջ, կառավարութիւնը վարկ մը ստացաւ՝ ի հարկին ծախսելու համար եթէ Խարդումի վրայ զօրք ղրկել որոշուի ։ Պատրաստութիւնք կատարեցան մեծ փութով, և ամսոյն վերջը Լորտ Ուոլսլի մեկնեցաւ Լոնտոնէ ։ Սեպտ․ի մէջ որոշուեցաւ Նեղոսի ճամբան բռնել, փոխանակ Սուաքիմ-Պերպերի ճամբուն ։ Այս վերջին ճամբայ, թէեւ աւելի կարճ, բայց անոր հետեւելու համար աւելի կանուխ պէտք էր գործի ձեռնարկել, մինչ Կորտոն զօրավարի ջանից հակառակ՝ Պերպեր քաղաքը կ'իյնար Մէհտիի մարդոց ձեռք, և այս կորուստ կը չէզոքացնէր այն կողմէ կատարել ուզուած շարժումը ։ Լորտ Ուոլսլի բազմածախ պատրաստութիւններ կատարեց, բայց փորձով տեսնուեցաւ թէ ո՛րչափ դժուարին էր Նեղոսն ի վեր նաւարկել երբ ջուրերն սկսած էին իջնել ։ Բարեբախտաբար, Տօնկոլայի Միւտիրը (կառավարիչ), որոյ հաւատարմութեան վրայ երբեմն կասկածներ կային, ամենէն վտանգաւոր վայրկեանին ազդուապէս դիմադրեց Մէհտիին արշաւանաց, և մեր ազատարար զօրախմբին գործողութեանց խարիսխ մը հայթայթեց ։ Եգիպտոսէն մինչեւ Սարրաս երկաթուղի կայ ։ Անկէ անդին մեր զօրքեր փոխադրեցան ըստ մեծի մասին կիտանաւերով, (հուէյլ պօթ, պալէնա ձկան խուզող մակոյկներ,) զորս կը վարեն Քանատայի նաւավարներ, որք յատուկ փորձառութիւն ստացած են ջրանցներու և սահանքներու մէջէն նաւարկելու ։ Կը հաշուուի թէ յունուարի առաջին շաբթուն մէջ Լորտ Ուոլսլի 7,000 զօրք պիտի ունենայ Ամպուքօլ ․ բայց այս զօրաց հազիւ մէկ երրորդն, ուղտի վրայ հեծած, անապատի մէջէն պիտի արձակուի Շէնտիի վրայ, ուր ձեռք պիտի առնուին վերջնական միջոցները՝ Խարդումի վրայ դիմելու և Կորտոն զօրավարն ազատելու համար ։ Խարդումի մէջ իրաց վիճակին վրայ ստոյգ տեղեկութիւն չկայ ․ բայց նոյն ինքն Կորտոն զօրավարէն առնուած լուրն, որ կը հաստատէ թէ Սդուարդ գնդապետ, մեր Խարդումի Թղթակից Պ. Բօուըրի, փրանսական հիւպատոսին և խումբ մը զօրաց հետ Պերպերի մօտ ցամաք իջնելով ջարդուած են թշնամի ցեղերու ձեռամբ, այս լուր, կ'ըսենք, բարեգուշակ նշան մը չի կրնար համարուիլ ։

Մինչ երկչոտ և վարանոտ աշխարհավարութեան մը պատճառաւ Անգլիա միլիոնաւոր ոսկւոյ ծախք յանձն կ'առնուր Վերին Նեղոսի վրայ, — զի աշնան նաւարշաւանին մէջ ստացուած մէկ միլիոն ոսկւոյ վարկը «թերհաշիւ» մ'էր միայն, — Ստորին (բուն) Եգիպտոսի մէջ Արապիի պատերազմին առթիւ մեր զոհողութեամբք ձեռք բերուած ազդեցիկ դիրքը վտանգեցաւ, կամ գէթ խնդրոյ ներքեւ ձգուեցաւ ելմտական դժուարութեան պատճառաւ ։ Տարւոյն սկիզբէն յայտնի եղաւ թէ, եգիպտական ելմտացոյցներու գլխեալ բացերուն և Սուտանի մէջ եգիպտական կառավարութեան ձեռնարկած պատերազմին պատճառաւ, բայց գլխաւորապէս Աղեքսանդրիոյ անկարգութեանց համար վճարել որոշուած հատուցմանց երեսէն, եգիպտական գանձը պարտէր սնանկութիւն հրատարակել, կամ Ընդհանուր Պարտուց կարգադրման Օրէնքին գործադրութիւնը դադրեցնել ։ Այս մասին բանակցելու և Եգիպտոսի վճարած տոկոսները թեթեւցնելու համար, Լորտ Կրանվիլ ի դեսպանախորհուրդ հրաւիրեց Տէրութիւնները ։ Դժբախտաբար, կառավարութիւնն հարկ դատեց Ֆրանսայի բարեյօժարութիւնը գնել ա՛յնպիսի զիջումներ խոստանալով, որովք Անգլիա պիտի հրաժարէր իւր ազդեցութեան առաւելակշռութենէն յԵգիպտոս ։ «Անգլօ-ֆրանսական համաձայնութիւնը» կը տրամադրէր թէ անգլ․ զօրքերը պիտի մեկնէին որոշեալ պայմանաժամու մը մէջ, եթէ Եւրոպա չպնդէր որ միայն թէ խաղաղական երկիրն «Աֆրիկեան Պելճիոյ» մը վիճակին մէջ պիտի դրուէր քաղաքականապէս, և թէ Ընդհանուր Պարտուց Սնտուկի Յանձնաժողովոյն իշխանութիւնք այնչափ պիտի ընդարձակուէին, որ իրօք միջազգային հսկողութիւն (կօնթրօլ) մը պիտի հաստատուէր Եգիպտոսի վրայ ։ Դեսպանախորհուրդը գումարեցաւ, բայց Փրանսական ներկայացուցիչն հակառակեցաւ Անգլիոյ առաջարկութեանց, որք կը պահանջէին ընդհանուր զեղչ մը Եգիպտոսի պարտատերաց վճարելի տոկոսաց, և համաձայնութիւն չի կրնալով գոյանալ, խնդիրն անլոյծ թողուեցաւ ։ Լորտ Կրանվիլ քիչ մը կտրուկ ձեւով լուծեց Դեսպանախորհուրդն, և ասոր վրայ ծանուցուեցաւ թէ Լորտ Նորթպրուք Գահիրէ կ'երթար՝ խնդիրն անկախօրէն քննելու ։ Յոյս կար թէ կառավարութիւնը պիտի ճանչէր իրողութիւններն, և կերպիւ իւիք պիտի համոզէր արժէտէրերն և անոնց ետեւ կանգնող Տէրութիւններն, որպէս զի

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

)(124)(

ՖՈՐԹՈՒՆԷ ՏԻՒ ՊՈՅԱԿՕՊԷ

ՊԱՐՈՆ ԼԸՔՕՔԻ ԾԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ՊԱՐՈՆ ԼԸՔՕՔ ԿԸ ԳՈՐԾԷ

Զ.

Այս ամենն հնարաւոր և մինչեւ իսկ հաւանական էր, բայց ինչպէս կապել զայս տեսարան այն մթգալի և պաղարեամբ միաձուլած ոճրին հետ, որ Լէօրէյի սպանութենէն յետոյ կատարուած էր ։

Ենթադրելով որ Լուի Լըքօք զարկած սպանած էր իւր սիրոյն արգելք եղող մարդն, ինչո՞ւ համար պիտի ըսպաննէր յետոյ զայն կին, որոյ միայնակ ստացումը կ'ապահովէր՝ ազատելով զայն պաշտպանի մը կամ մանաւանդ բռնաւորի մը ձեռքէ ։

Անկէ զատ, հայր Լըքօք քաջ գիտէր թէ Լուի չէր կրնար տարփիլ այն կնոջ, որովհետեւ կանխագին կը սիրէր զՕրիորդ Լըքոնթ ։ Թարմ և անկեղծ սրտի մը մէջ երկու տարփանք չեն կըրնար տեղի գտնել ։

Ի՞նչ գործ ունէր ուրեմն Թերէզի նշանածն այդ երկդիմի վարքով Անգլիուհւոյն տանն, երբոր գեղեցիկ և սիրուն օրիորդի մը հետ օրինաւորապէս միացման մէջ կ'երազէր զիւր երջանկութիւն ։

Վաղեմի հետախոյզը պարտաւորեցաւ հրաժարիլ այս խնդրոյ լուծումէն․ բայց հարկադրեցաւ նաեւ միտքը դընել որ երբէք յառաջ չկոչէ Պ. Ֆուէնէյի վկայութիւնն, որովհետեւ ջախջախիչ էր դատապարտեալին համար ։

Երեք օրէ ի վեր մարտ բացած էր թշնամւոյ մը դէմ, որ դուցէ մտացածին էր․ քաղած միակ լուրջ տեղեկութիւնը բացարձակապէս աննպաստ էր իւր որդւոյն, և իւր առաջին խուզարկութեանց այս արդիւնք դառն վիշտ կը պատճառէր իրեն ։

Ուստի ջանաց մոռնալ, գէթ առժամանակ մը, և իւր հետախուզական բոլոր կարողութիւնները դարձուց այն յոյժ կեղակարծ հաւանականութեան կողմը, զոր իւր առջեւ բացած էին շաղակրատութիւնք Ֆուէնէյի և Թամպուրնաքի ։

Արդէն Անգլիացին և Իվէթի աղօրին տեսնել պէտք էր․ բայց դէպ այն կողմն արշաւանք մը փորձելէ առաջ Պ. Լըքօք կ'ուզէր Բիէտուշի հետ տեսակցիլ ։

Իրիկուան ժամ տասնին պիտի հանդիպէր նմա, և օրն երկար երեւցաւ իրեն ։

Միայնակ ճաշեց, վասն զի Ֆուէնէյ նախաճաշ ընելու համար միայն դուրս կ'ելնէր իւր որջէն․ և ճաշէն յետոյ, որուն հայր Պօնասոն անձամբ ըսպասաւորեց, գնաց խորհրդածել մօտակայ բլրին ստորոտն, ուստից Օրժ գետակը կ'անցնէր ։

Գիշերը վրայ հասաւ Սավինիի վերադառնալէն առաջ, և մրրկալից անձրեւ մ'ի դէպ ժամու վրայ գալով և ճեմողներն հալածելով, եկեղեցւոյն հրապարակին վրայ մարդ չէր մնացած երբոր Պ. Լըքօք անդ հասաւ պայմանեալ ժամուն ։

Բիէտուշ անկէ առաջ գնացած էր, և քարի մը վրայ նստած կը ծխէր ։

— Վարպե՛տ, ըսաւ Պ. Լըքօքի մօտենալով, հօս Աթինի կամ Ապլոնի պէս չէ ։ Շատ մը բաներ իմացայ և կը կարծեմ որ մեր գործը յաջող է ։

— Ամեն բանէ առաջ, ըսաւ հայր Լըքօք, ապահո՞վ ես որ մեզ լրտեսող չկայ ։

— Մի՛ վախնաք, պատասխանեց Բիէտուշ, այս ժամուս Սավինիի բնակիչք պառկած են ։ Եկեղեցին այս իրիկուն լի էր՝ Աստուածածնի ամիս լինելուն պատճառաւ․ բայց ժամէն ելան, և այժմ կրնանք ուզածնուս չափ խօսիլ ։

— Կը հարցնեմ զայս քեզ, որովհետեւ այս առաւօտ տեղւոյս բնակիչներէն միոյն հետ ծանօթացայ, որ չարամիտ և բթախնդիր մարդ մ'է, և կրնայ լրտեսել զիս ։

— Ֆուէնէյ կը կոչուի, այնպէս չէ՞ ։

— Ինչէ՞ն գիտես անունը ։

— Օ՛, ես ուրիշ շատեր ալ գիտեմ, բայց այդ մարդ բովանդակ Սավինիի ծանօթ է, և սաստիկ ատելի ։ Ամեն գնացած տեղերս անոր խօսքն ըրին ինձ ։

— Ո՞ւր կ'օթեւանիս ։

— Կրան-Վէնքէօրի պանդոկն, որ առաջինն է այս աւանը մտնելու փողոցին մէջ, Լոնժիւմոյի ճանբուն վրայ ։

— Դուք, վարպե՛տ, Կրան-Սէրֆի օթեւանն իջած էք, որոյ պետն է Պոնասոն ։ Այս առաւօտ Ֆուէնէյի եւ Թամպուրնաք անուն Թուլուզցի ուղեւորի մը հետ նախաճաշ ըրիք ։

Կը տեսնէք ահա թէ ամեն բան գիտեմ ։

— Լաւ, բայց հետք մը գտա՞ր ։

— Երկու ։

— Ո՞յք ։

— Նախ՝ ապարանքի մը խօսք ըրին ինձ, որ յոյժ մօտ է տեղւոյս, ընդ մէջ Վիլմուասոնի և Մորսանի, անտառի մը եզրն, և այս տարի վարձու բռնուեր է երկու Փարիզցիներէ, որք այր մ'և կին մ'են ։ Ասոնք չեն բնակիր անդ, այլ մերթ ընդ մերթ կուգան օր մը կամ շաբաթ մը կը կենան ։ Մարդ չեն տեսներ, և ոչ ոք կը ճանչէ զանոնք ։

Բաւական կը նմանի մեր փնտռածին, և պէտք է ստուգել ։

— Ուրիշ ի՞նչ իմացար ։

— Թէ Անգլիացի մը կայ շրջակաները ։

— Ջաղացքի մը կից տան մը մէջ բնակեալ ։

— Օ՛, ձե՞զ ալ խօսած են անոր վրայ ։

— Մանրամասնօրէն ։

— Ի՞նչ ըսին ձեզ ։ Կը հարցնեմ տեսնելու համար թէ ձեր առած տեղեկութիւնք համաձա՞յն են իմ ստացածներուս ։

— Ըսին ինձ թէ բոլոր օրը կ'արբենայ․ բայց կարեւոր տեղեկութիւն մը չէ այս ։

— Կարելի է․ բայց երբոր Անգլիացւոյ մը վրայ խօսք կը լինի, աչքս ու ականջներս միանգամայն կը բանամ․ վասն զի Արպալէթ փողոցի կինն Անգլիացի էր ։

Անկէ զատ, այդ Անգլիացի սովորական մարդ մը չէ, ճշմարիտ վայրենւոյ մը պէս կ'ապրի, և երբէք չէ կըրցած գիտցուիլ թէ ինչո՛ւ համար բնակութիւն հաստատած է այնպիսի երկրի մը մէջ, ուր կատուի մը հետ իսկ յարաբերութիւն չունի ։

— Կ'ըսուի թէ աղօրին կը բանեցնէ ։

— Օ՛ն անդր․ աղօրին գրեթէ երբէք չբանիր, և աղօրեպանն յաճախ կը հեռանայ իւր կնոջ հետ, առանց ուր երթալնին գիտցուելու ։

— Իրենց դրացինները պարտին գիտնալ ։

— Դրացի չունին ։ Տեղը ճշմարիտ անապատ մ'է ։ Ժամանակաւ մարդասպանութիւնք եղած են անդ, և զրոյց կը պտըտի թէ գիշերները մեռելոց ուրուականք կը տեսնուին ։ Գիւղացիք գիշերը չեն կենար անդ թէ և յիսուն ֆրանք տրուի իրենց․ ցերեկն ալ շատ չեն երթար ։

Այս պատճառաւ ջաղացքն և հիւղը պատառ մը հացի գնով վարձուած են ։

— Արդարեւ բաւական զարմանալի է օտարականի մ'երթալ անդ բնակիլ․ բայց այս չապացուցաներ թէ այդ օտարական հեռուէն կամ մօտէն յարաբերութիւն ունի Թոլպիաքի հետ ։

Անգլիոյ մէջ արտակեդրոն մարդիկ կը վխտան և ըստ հաճոյս կ'ուղեւորին ։

Այս ալ թերեւս որսորդ կամ ձըկնորս մ'է ։

— Ոչ մին և ոչ միւսն ։ Իւր տան առջեւ միացող երկու գետակներուն մէջ խարակաձուկ միայն կայ․ իսկ անտառին մէջի որսորդութիւնը Փարիզցի պարոններու վարձուած է ։

— Այդչափ տեղեկութիւն հաւաքելու համար շատ խօսած պարտիս լինիլ, թերեւս իսկ չափազանց շատ խօսած ։

— Ես, վարպե՛տ, մտիկ ըրած եմ միայն ։ Երէցին սպասուհիէն սկսեալ, որուն աւել դերձան վաճառեցի, մինչեւ դեղագործուհին, որ թաշկինակներ գնեց ինձմէ, Սավինիի բոլոր կանայք պատմութիւններ կը պատմեն Աթքինի վրայ ։

— Կը հնարեն ալ ։ Աթքի՞ն է այդ Անգլիացւոյն անունն ։

— Այո՛, Ճօրճ Աթքին ։ Քառսուն տարու չկայ, և անասնաբոյժին կինը կ'ըսէ թէ ժամանակաւ յոյժ գեղեցիկ երիտասարդ մը պարտէր լինիլ ։ Այժմ ալ գեղանի մարդ մ'է ։

— Աթքին, մրմնջեց Պ. Լըքօք ։ Այս անունն չտեսնուիր Բամպըրմէրի տուած ցանկին մէջ ։

— Բամպըրմէրի մասին ալ տեղեկութիւններ հարցուցի, առանց բնաւ հետաքրքրութիւն ցոյց տալու, ըսաւ Բիէտուշ ։ Փոքրիկ աղջիկ տեսնուած չէ այս գաւառակի մէջ․ ոչ ալ դիակ գըտնուած ։ Եթէ աղջիկը գողցող չարաճճիներն աստ բերին զայն, անշուշտ սպաննած չեն և զգուշութեամբ կը պահեն ։

— Եթէ մարմինը չեն թաղած ըստորերկրեայ նկուղի մը մէջ կամ ճիտը քար մը կապելով ջուրը նետած ։

— Իրողութիւնն այս է թէ ջուր չը պակսիր աստ․ Անգլիացւոյն աղօրին պէս հարիւր աղօրի կրնայ դարձնել․ բայց և այնպէս չորս ամսոյ երեքն անգործ կը կենայ այդ ջաղացք, և այս ալ ոչ թէ ցորեն պակսելուն համար, վասն զի Պօսի սահմանակից է այս գաւառ ։

(Շարունակելի)

ավելն իրենց օրինական պահանջումներ : Եւրոպա եգիպտական տոկոսեաց մեծագոյն զեղչման մ'իսկ բաւական փոխարինութիւն մը կրնար տեսնել և հաւանութիւն տալ, եթէ Անգլիա բացարձակապէս պատասխանատուութիւն ստանձնէր Եգիպտոսի կառավարութեան համար : Բայց Պ. Կլատստոն և իւր ընկերք չեն ուզեր ճանչել իրենց սխալներ : Լորտ Նորթպրուք Գահիրէէ վերադարձաւ յատակագծով մը, որ հասարակութենէն գաղտնի պահուեցաւ . բայց կ'երեւի թէ Լորտ Նորթպրուքի առաջարկն էր դժուարութենէ խոյս տալ առանց նոր պատասխանատուութիւններ ընդունելու, չդպչելով արժէտարց շահերուն և միայն Եգիպտոսի անգլիական գրաւման բանակին ծախքը, զոր Եգիպտոս կը վճարէ, անգլիացի ժողովրդեան լայն ուսերուն վրայ բեռնաւորելով : Նախարարութիւնը չէր կրնար հաւանիլ այսպիսի առաջարկի մը, և քիչ մը յապաղումէ յետոյ ուրիշ յատակագիծ մը ներկայացուեցաւ Տէրութեանց հաւանութեան : Այս նոր յատակագծոյ համեմատ, Անգլիա գումար մը փոխ պիտի տայ Եգիպտոսի, երաշխաւորելով այն կալուածոց հասոյթներով որք յարդ. Տօմէնի և Տայրայի փոխառութեանց պարտատէրերուն թողուած էին . այս վերջին երկու փոխառութիւնք Եգիպտոսի Բրէֆէրանս և Միացեալ կոչուած փոխառութեանց կամ պարտուց հետ պիտի միացուին, և Բրէֆէրանս կոչուած պարտքին վրայ պիտի աւելնան նոր արժեթղթեր Աղեքսանդրիոյ հատուցմանց չափով, բայց տոկոսը չպիտի զեղչուի, և 100 ին կէս պիտի նուազի Միացեալ պարտուց յաւելեալ գումարին տոկոսէն, և Սուէզի ջրանցքին անգլ. կառավարութեան ձեռքը գտնուած արժեթղթոց դրամագլխէն : Թէ մինչեւ ո՛ր աստիճան մեր կառավարութեան այս ելմտական նոր ծրագիրը պիտի բաւէ եգիպտական ելմտացոյցն հաւասարակշիռ վիճակի մը մէջ պահելու, երկբայելի կէտ մ'է : Տէրութիւնք դեռ չհաւանեցան Եգիպտոսի Պարտուց կարգադրման միջազգային Օրէնքին սոյն փոփոխման, և արդէն ո՛չ մէկ Տէրութիւն պատասխանեց Անգլիոյ ելմտական նոր ծրագրոյն . բայց թէ՛ Ֆրանսայի և թէ՛ Գերմանիոյ մէջ սաստիկ քննադատութիւնք եղան անգլիական աշխարհավարութեան դէմ : Եգիպտոսի Միացեալ պարտուց գլխավճարին յատկացեալ հասութից եգիպտական կառավարութեան կողմէ առժամանակեայ իւրացումը, զոր Լորտ Նորթպրուք յանձնարարած էր, պատրուակ եղաւ Տէրութեանց միջամտութեան : Ըստ միջազգային Օրէնքին այս կէտը խանգարման համար Ընդհանուր Պարտուց Սնտուկին եւրոպացի պատուիրակք Աղեքսանդրիոյ միջազգային դատարանին առջեւ դատ բացին եգիպտական կառավարութեան դէմ, և շահեցան : Գերմանիա և Ռուսիա այս առիթէ օգուտ քաղելով, պնդեցին որ իրենց կողմէ եւս պատուիրակք ընդունուին Ընդհանուր Պարտուց Սնտուկին միջազգային Յանձնաժողովոյն մէջ, և Խտիւին նախարարք այս պահանջման գոհացուցիչ յետաձգող պատասխան մը տուած լինելով, նոյն երկու Տէրութիւնք պնդեցին առաւել սաստկութեամբ : Տարին որ կը փակուի, ահա՛ այս վիճակի մէջ կը թողու Եգիպտոսի և Սուդանի գործերը :

ԶԱՆԱԶԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՔ

Տէրութիւնք կը շարունակեն իրարու ձեռքէն յափշտակել Ափրիկէի անտէր հողերն : Այս կողմէ նորագոյն լուրը սա է թէ Բարեյուսոյ Հրուանդանի Անգլիացիք, իմանալով որ Գերմանք մտադիր են գրաւել Զուլուստանի եզերաց վրայ կարեւոր դիրք մը, Սէնթ Լուսիա ծովախորշն, իրենք աճապարած են անոնց առաջքն առնուլ, և անգլիական դրօշը պարզած են յիշեալ կէտին վրայ, ճիշդ ինչպէս, Ովկէանիոյ մէջ, Գերմանք, իմանալով որ Աւստրալիոյ Անգլիացիք նոր կղզիներ մտադիր են գրաւել, անոնց առաջքն առած էին, նախապէս իրենք պարզելով գերմանական դրօշն յիշեալ կղզեաց վրայ : Եւ ինչպէս Գերմանաց այս փութաջանութիւնը դժգոհ բրած է Աւստրալիոյ Անգլիացիները, Բարեյուսոյ Հրուանդանի Անգլիացւոց փութաջանութիւնն ալ Գերմաններուն դժգոհութիւն կը պատճառէ այժմ :

— Ֆրանսայի Ծերակոյտը դեկտ. 27 ին որոշեց զգացման խնդիր մը : Քալէ և Սէն Բիէռ Լէ Քալէ երկու դրացի քաղաքները մէկ Քաղաքապետութեամբ պիտի միացնեն : Քալէ ունի 13,000 բնակիչ, և միւս քաղաքը 35,000 : Կ'առաջարկուէր Քալէ Սէն Բիէռ անունը տալ երկու քաղաքներուն միութեան : Պ. Վալօն, Ցովհաննա տ'Արք օրիորդի կենսագիրն, ընդդիմացաւ Քալէի անուան խանգարման : Ըստ թէ այդ անուն կցեալ է Ֆրանսական ազգին մեծագոյն ցաւոց և մեծագոյն ուրախութեան յիշատակներուն հետ, ուստի անվթար պէտք է պահուի : ԺԴ. դարու մէջ Քալէի գրաւումն Անգլիացւոց կողմէ՝ ազգային աղէտ մ'եղաւ : Երկու դար յետոյ Քալէի ազատումն ողջունեցաւ համայն ազգէն իբրեւ ազատութիւն օտար լուծէ մը : Այդ առթիւ ազգին զգացած ուրախութիւնը նման էր այն ուրախութեան զոր Ֆրանսա օր մը պիտի զգայ երբ վերստին իւր ձեռքն անցունէ զՄէձ և զՍդրազպուրկ : Այս մտածմամբ Քալէ անունը պահուեցաւ, թէեւ միւս անունն աւելի մեծ քաղաքի մը անուն էր :

—Կալիչիոյ Սամպոռ քաղաքին մէջ վերջերս դատուեցան 56 անձինք, գլխաւորապէս Հրեայք, Քրիստոնէից դէմ յարուցեալ կռուոյ մը պատճառաւ, յորում քանի մը քրիստոնեայ գործաւորներ մահացու վէրքեր ստացած էին : 260 վկայք կային դատարանին մէջ : Կռուոյն շարժառիթ եղած էր սուտ լուր մը թէ տեղւոյն Քրիստոնեայք ջախջախեր են Հրէից Տաճարաննեայ Պատուիրանաց տախտակներն : Ամբաստանեալներէն 27 անձինք յանցաւոր դատուեցան, եւ 8էն 12 ամիս բանտարկութեան դատապարտեցան :

—Նախընթաց շաբթու մէջ Բարիզի պարապ գործաւորներ նորէն գումարում մ'ըրին ի Սրահն Լէվի : Սոքա սոյն գումարման հրաւիրեցան Ընկերվարականաց և հանդուցեալ Պլանքի Անիշխանականին հետեւողաց կողմէ, եւ թէպէտ տոմսակ չէր պահանջուեր, սրահին կէսը միայն լի էր : Անիշխանականք, տեսնելով որ չկրցան իրենցմէ մէկը նախագահ ընտրել, սրահին ուրիշ մէկ անկիւնը գնացին, եւ հոն անմիջապէս ամպիոն մը բարձրացնելով, իրենց ուզած մարդը նախագահ ընտրեցին : Ընկերվարականք և Անիշխանականք, միեւնոյն սրահի մէջ երկու տարբեր ժողովներ կազմած, շուտով կռուի բռնուեցան իրարու հետ : Երկու կողմն գլխաւորներն ալ ծեծ կերան, եւ այս գլխաւորներէ մին, իբրեւ ոստիկանութեան լրտես ամբաստանուելով, դանակի հարուած մ'ընդունեց երեսէն : Գրասեղաններն ու աթոռները ջախջախեցան, եւ կռուողներէն շատեր սրահէն դուրս ելնելով, իրենց շունչը գեղարաններու մէջ առին, նախնական դարմաններն ստանալու համար : Անիշխանականք ի վերջոյ յաղթող հանդիսացան, եւ ժողովը շարունակեցին, իրենց ուզած ձեւով քննադատելով կառավարութիւնն, հարուստ դասերն, եւ այլն : Շատ ոստիկանք եւ զինուորք եկան, արիւնհեղութեան առաջքն առնելու համար . բայց անկարգութեանց հետեւանքը մինչեւ հոն չհասաւ բարեբախտապէս :

—Լիմպերկի (Աւստրիա) ցորենի մեծ վաճառականական տուն մը գլուխն եւ գաբէջրոյ մեծ գործարանի մը գլուխն դեկտ. 27ին ինքնասպան եղան գործոց անյաջող ընթացքէն զգածեալ :

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՇՆՈՐՀԱՒՈՐԱԿԱՆ ԱՏԵՆԼՈՒԹԻՒՆՔ

Ինչպէս կանխաւ ծանուցած էինք, Ազգ. Պատրիարքարանի կողմէ յատուկ պատգամաւորութիւն մ' զոր կը կազմէին Կրօնական Ժողովոյ Ատենապետ Գեր. Խորէն Նարպէյ սրբազան, Օրթագիւղի Թարգիչ Արժ. Ցակոբ Տ. վարդապետ Աչըգ Փափազեան և Պատրիարքարանի գործակատար Ֆրէնկեան Էֆէնտի, երէկ Ֆէնէրի Պատրիարքարանը գնացին և Յունաց Ս. Պատրիարքին ներկայանալով Ս. Ծննդեան տօնը շնորհաւորեցին և սիրալիր ընդունելութիւն գտան :

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՈՅ ԵՐԷԿԻ ՆԻՍՏԸ

Ազգ. Վարչութեան Քաղաքական Ժողովը գումարեցաւ երէկ ի Ղալաթիա, ընդ ատենապետութեամբ Վսեմ. Սիմոն պէյի Մաքսուտեան, և յետ քանի մը թղթային և յարաբերական խնդրոց կարգադրութեան, հետեւեալ տնօրինութիւններն ըրաւ :

1. Ժողովը տեղեկանալով ի Բեդրոպուրկ բնակեալ Աղա Մկրտիչ Սանասարեանցի մէկ նամակէն թէ բարերար հանգուցեալ Աղա Տ. Իզմիրեանցի կտակած 20,000 ռուբլիի տոմսակները Ռուսիոյ արտաքին գործոց Նախարարութեան ձեռամբ մայրաքաղաքիս ռուսական դեսպանատունն յուղարկուած են՝ հոգելոյս Ներսէս Ս. Պատրիարք Հօր հասցէին, և տեսնելով որ տակաւին չեն յանձնուած Ազգ. Պատրիարքարանի, որոշեց խնդրել Գեր. Խորէն Սրբազանէն որ բարեհաճի այս մասին տեղեկութիւն ստանալ Ռուսական դեսպանատունէն :

2. Նկատելով որ Պատրիարքական Տեղապահ Գեր. Տ. Գէորգ Տ. վարդապետ տեղապահական պաշտօնը վարելու և Պատրիարքական ընտրութիւն հրամայող Պոյուրուլտուն տակաւին չէ հասած, անմիջապէս Թագրիր մը պատրաստելով, գործակատար Ֆրէնկեան Էֆէնտիի ձեռամբ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին մատոյց :

Ն. Բարձրութիւնն յայտներ է թէ քանի մ'օրէն պիտի տրուի Թագրիրին պատասխանը :

3. Կեդրոնական վարժարանի բացման խնդրոյն համար կարգեալ խառն յանձնախմբի անդամներէն Էսաեան Մկրտիչ, Նորատունկեան Յարութիւն և Սըվաճեան Կարապետ Էֆէնտիներն երէկ Քաղաքական Ժողովոյ ներկայանալով մատուցին այն տեղեկագիր՝ զոր համաձայնութեամբ պատրաստած և ստորագրած էին, և զոր հրատարակեցինք արդէն լրագրոյս նախորդ թիւերէն միոյն մէջ :

Ժողովը նկատողութեան առնլով յիշեալ ծրագիրն, ինչպէս և Ուսումնական խորհրդոյ վերջնագիրը՝ զոր նմանապէս հրատարակեցինք անցեալ շաբթու, և տեսնելով որ երկու ծրագիրք համաձայն են սկզբամբ, միաձայնութեամբ վաւերացուց խառն Յանձնաժողովոյ ծրագիրն, և որոշեց որ կեդրոնական վարժարանը բացուի Ղալաթիոյ այն շէնքին մէջ՝ որ արդէն նոյն անունը կը կրէ, և միանգամայն յանձնարարեց Ներսէս Վարժապետեան Ուսումնարանի ընկերութեան ներկայացուցիչ Տեարց, որ ջանադիր լինին յառաջիկայ մարտ ամսոյ 1ին բանալ կեդրոնական վարժարանն : Ժողովս իւր շնորհակալութիւնն ու գոհունակութիւնը յայտնելէ յետոյ, խոստացաւ իւր աջակցութիւնն ընծայել յիշեալ ընկերութեան՝ ի յաջողութիւն բազման երկուց կրթական հաստատութեանց :

Խառն Յանձնաժողովոյ անդամք ալ փոխադարձ գոհունակութիւն յայտնելով Քաղաքական Ժողովոյ սոյն տնօրինութենէն, մեկնեցան :

Ատեանը փակուեցաւ ժամ 10ին :

ԽԱՌՆ ԺՈՂՈՎԷՆ ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Կրօնական Ժողովոյ անդամներէն Գեր. Տ. Վահան վարդապետ Տ. Մինասեան և Գեր. Տ. Տաճատ վարդապետ Ոսկանեան երէկ Քաղաքական Ժողովոյ ներկայանալով յիշեցուցին Խառն Ժողովոյ այն որոշումը թէ տեղապահական Պույուրուլտուն եթէ 15 օր ուշանայ, բարձրաստիճան եկեղեցականներէ բաղկացեալ պատգամաւորութիւն մը կազմուի Բ. Դուռն երթալու և Պույուրուլտուն խնդրելու համար : Ատենապետ պէյը ծանոյց յիշեալ երկու վարդապետաց, թէ Քաղաքական Ժողովս հարկ եղած միջոցներն ի գործ դրած է արդէն Պույուրուլտուին փութացման համար, և թէ յոյս կայ որ կը հասնի ի մօտոյ :

ԳԵՐ. ԱԶԱՐԵԱՆ ՍՐԲԱԶԱՆ

Հռոմէական Հայոց Պատրիարք Գեր. Ազարեան Սրբազանի անուան տարեդարձը լինելով, կրօնական գործոց նախարարութեան կողմէ դեր-տնօրէն Սէրվէթ պէյ Ն. Սրբազնութեան գնաց ի շնորհաւորութիւն :

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ ՆԵՐՍԷՍ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ

Եօզղատէն մեզ կը գրեն դեկտեմբեր 1 թուականաւ .

Անցեալ կիրակի առաւօտ ամենասիրեցեալ Ս. Պատրիարքի հոգեհանգստեան հանդէսը կարի փառաւոր և սխրագեղեցիկ կերպով կատարուեցաւ յեկեղեցւոջ : Աւագ և կողմնակի խորանները սեւաթոյր քօղերով պատած էին. Աւագ սեղանին [illegible] մը վրայ [illegible] Պատրիարքին մեծադիր նկարը [illegible] էր և սգօղեալ սեւ ծածկոյթով, նոյնպէս և եպիսկոպոսական թագն ու գաւազանը ; Դպիրք և փոքրահասակ աշակերտք սեւ շղարշատեսով կապուած սեւ մոմեր բռնած, և սեւ շապիկներ հագած էին : Տաճարին բոլոր ջահերը, մոմերը և կանթեղները վառուած էին և բոլոր եկեղեցին ի սուգ համակեալ էր : Խուռն բազմութիւն Հայ, Յոյն և Բողոքական ժողովրդեան փութացած էին խորին թախծութեամբ ներկայ գտնուիլ : Նախ քան զկատարումն հոգեհանգստի արարողութեան, Պօղոսի գիւղօրէից քարոզիչ Գեր. Ծ. վարդապետը հեղձամղձուկ ձայնիւ դամբանական քարոզ մը խօսեցաւ, որով դրուատեց երջանկայիշատակ Հանգուցելոյն ազգասիրական և առաքինական գործերն և մխիթարութիւն հայցեց համայն Հայ ազգին համար և մաղթեց արժանընտիր գահակալ մը ի սփոփանս և ի պարծանս հայութեան : Ապա Միքայեան վարժարանի Տնօրէն Էֆէնտին սրտառուչ բանախօսութեամբ մը յաւերժայիշատակ Հայրապետին մանրամասն կենսագրութիւնն ըրաւ եւ ժողովուրդը յարտասուս շարժեց : Հուսկ յետոյ հոգեհանգստի պաշտօնը կատարուեցաւ կղերականաց կողմէն տխրաձայն եղանակաւ :

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Շուէտ-Նորվեկիոյ դեսպանատան առաջին քարտուղար Պ. Վալէնպէրկ այսօր Զանագ-գալէ կ'երթայ դիմաւորելու Վալտեմար արքայազունն, որ կիրակի կամ երկուշաբթի օրը մայրաքաղաքս կ'սպասուի :

Թէրճեմանի Հաքիգաթ ծանուցանելէ յետոյ կը յարէ թէ արքայազունը՝ մայրաքաղաքս գտնուած միջոցին՝ Վեհ. Սուլթանի ներկայութեան պիտի ընդունուի, և թէ այս առթիւ փառաւոր հացկերոյթ մ'ալ պիտի տրուի :

Դատական նախարար Հասան Ֆէհմի փաշա նախընթաց օրը Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւն ունեցաւ :

Վեհ. Սուլթանին քարտուղար Բէշիր պէյի եղբայրը, Րիֆաթ պէյ, Սպահանի օսմանեան հիւպատոս անուանուած լինելով, մօտերս իւր պաշտօնատեղին կ'ուղեւորի :

Այս առաւօտեան Թուրք լրագրաց մէջ հրատարակեալ պաշտօնական ցուցակ մը կ'երեւի թէ կայսերական նաւարանի բազում պաշտօնատարաց [illegible]

Վեհ. Սուլթանն հրաման ըրաւ որ Թաղապետութեան Թ. շրջանակի նախագահ Ասըֆ փաշա՝ ուրբաթ աւուր Սէլամլըքի հանդիսին ներկայ գտնուի :

Թարիգ կը ծանուցանէ թէ դատական նախարար Հասան Ֆէհմի փաշայի ուղեւորութիւնք վերջնապէս որոշուած լինելով, Ն. Վսեմութիւնը շաբաթ օրը պիտի մեկնի մայրաքաղաքէս :

Ինչպէս երէկ ծանուցինք, Վսեմ. Նախարարին պիտի ընկերանան կայսերական դիւանի բարձրագոյն պաշտօնեաներէն Բէշիր պէյ և քննիչ Ահմէտ պէյ, ինչպէս նաեւ Փարիզի օսմանեան դեսպանատան առաջին քարտուղար Միսաք էֆէնտի :

Թիմուր-Հիսարի և Ճումայի քրիստոնեայ հասարակութեանց փոխանորդ Նիքոլա ստորագրութեամբ և դեկտ. 13 թուականաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին ուղղեալ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ «Պուլղարաց կողմէ Մակեդոնիոյ նկատմամբ հնչակուած սուտ և սխալ զրոյցներու դէմ բողոք բարձած ենք, և մեր բողոքագիրը պիտի մատուցանենք Սէրէզի կառավարչին» :

Թուրքիոյ և Գարատաղի սահմանագլուխը գծող և անոր յարակից խնդիրները կարգադրող դաշնագիրն անցեալ ամսոյ 29ին կնքուեցաւ :

Վեհ. Սուլթանին կողմէ կայսերական պատուիրակ Տէրվիշ փաշա, և անոր հետ Նուսրէթ և Վէյի-Րիզա փաշաներն ստորագրեցին դաշնագիրն։ Իսկ Գարատաղի իշխանին կողմէ Կ. Պոլսոյ գործակատար Պ. Վուլքովիչ ստորագրեց։

Անցեալները ծանուցինք թէ Գոնեայի Սու Տիրհէմի անուն գիւղին վրայ նայող լեռնէն ահագին ժայռ մը փրթելով երկու տուն կործանած և թէ այսպիսի արկածներու յաճախ պատահումն ուշադրութիւն գրաւած լինելով, Վեհ. Սուլթանն իւր անձնական գանձէն 23000 ղրուշ շնորհած էր, որպէս զի այդ սպառնացող լեռան ստորոտը բնակող 42 ընտանեաց համար ուրիշ տեղ տուներ շինուին։ Նորին Կ. Վեհափառութիւնք լսելով որ այդ գումարը բաւական չթուիր այդ ընտանեաց նոր բնակութիւններ հաստատելու, բարեհաճեցաւ 200 ոսկի եւս շնորհել այդ գործին համար :

Յունաց Պատրիարքարանի Ս. Սինոդն ի ժողով գումարեցաւ այս շաբաթ օր, Սելանիկի և Իզմիրի Մետրապոլիտներն ընտրելու համար։ Տրապիզոնի նախորդ առաջնորդ Տ. Գրիգորիոս Սելանիկի Մետրապոլիտ ընտրուեցաւ և Անքիալոյ նախորդ առաջնորդ Տ. Վասիլէոս Իզմիրի Մետրապոլիտ։ Այս օրերս ուրիշ թեմերու առաջնորդաց ընտրութիւնք ալ պիտի կատարուին։

Դատական նախարար Վսեմ. Հասան Ֆէհմի փաշա երկու օր առաջ Ղալաթա-Սէրայի բանտն այցելելով, բանտարկելոց վիճակին վրայ տեղեկութիւններ քաղեց և իւր անձնական քսակէն գումար մը տուաւ, որպէս զի անուշեղէն բաշխուի բանտարկելոց։

Կ'ըսուի թէ Տէրքոսի ջուրը Բերա պիտի բերուի յառաջիկայ շաբթու մէջ։ Աղբիւրներու բացման հանդէսը պիտի կատարուի Թէփէ-պաշիի Թաղապետական պարտիզին մէջ, ուր յատկապէս պատրաստեալ աղբիւրէ մը ջուրը քաշել պիտի սկսի։ Նախարարք և դեսպանք ներկայ պիտի գտնուին այս հանդիսին։

Առեւտրական նախարարութեան նախորդ հաշուակալ Ճեմիլ պէյ, որ անցեալներն Ափրիկեան Տրիպոլսոյ հաշուակալ անուանուած և իւր պաշտօնատեղին երթալու համար ճանբայ ելած էր, այս նոր պաշտօնէն եւս հրաժարեցուցուելով հեռագրաւ ի Պոլիս կոչուած է Մալթայէն, ուր կը գտնուէր տակաւին։

Ինչպէս ծանուցինք արդէն, Սաաթէթ անուամբ նոր լրագիր մը հրատարակիլ սկսաւ երէկ, խմբագրութեամբ Մէհմէտ Նուրի էֆէնտիի :

Այսօրուան Թարիգ կը ծանուցանէ թէ արքունի նաւարանի հրաժարեցուցեալ պաշտօնատար Մուսթաֆա էֆէնտիի հարցաքննութիւններն ամենայն փութով յառաջ կը տարուին քաղաքապետութեան պաշտօնատան մէջ, և որոշուած է հարցաքննութեան կոչել նաեւ վաճառական Նշան Հարէնց, սեղանաւոր Յարութիւն Գարամանեան և կօշկավաճառ Մուսթաֆա էֆէնտիներն։

Որոշուած է նաեւ որ ծովային նախարարութեան պաշտօնատան մէջ գտնուած բոլոր Հէվալէի թուղթերը կնքուելով քաղաքապետութեան պաշ- [illegible]

[illegible] նելով, Վեհ. Սուլթանին հրամանաւ բժիշկ մը ղրկուած էր հոն և գիւղն ալ չղթայի ներքեւ առնուած։ Առողջապահական խորհուրդը կը ծանուցանէ Թուրք լրագրաց միջոցաւ թէ, այդ հիւանդութիւն, որ 30 օրէ ի վեր ծագած էր այդ գիւղին մէջ, տարափոխիկ չէ եղեր. հետեւաբար գիւղին հաղորդակցութիւնն արգիլող չղթայն վերցուած է :

Հալէպէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Ժէրոմ Պօնաբարթ իշխանն այս օրերս անդ կ'սպասուի։ Իշխանն՝ որում կ'ընկերանայ իւր կրտսեր որդին, հազիւ երեք չորս օր պիտի անցունէ Հալէպ մէջ և անտի ճանբայ պիտի ելնէ Արեւելք ուղեւորելու և Կ. Պոլիս գալու համար :

Մոնիթէօր կ'իմանայ թէ ծխախոտի Րէժիին Պրուսայի ճիւղին մէջ բացուած քննութեան պատճառաւ, Գոնեայի տնօրէն Րիֆաթ պէյ, որ մայրաքաղաքս եկած է, Պաղտատ երթալէ առաջ Պրուսա պիտի երթայ, ժամանակ մը տեղւոյն գործերը վարելու համար :

Բաբը-Ալիի ելմտական Թերթն հետեւեալ խորհրդածութիւնները կընէ Րէժիի տնօրէն Պ. Լանկի հրաժարման գրոյցին առթիւ որ տարածուեցաւ անցեալները :

Պ. Լանկի հրաժարման զրոյցն անհիմն է . առիթ ունեցանք կարեւոր տեղեկագիր մը կարդալ Րէժիի գործոց վրայ, որ մասնագէտ անձի մը գրչէն ելած էր : Այս այն աստիճան ընդարձակ ձեռնարկ մ'է, որ առաջին տարին գործին ամբողջութիւնը կազմակերպելու աշխատեցան, և հարկադրեցան մէկ կողմ թողուլ խել մը մանրամասն գործեր որովք այժմ կ'զբաղին մեծ եռանդեամբ։

Ասկէց վերջ ամփոփելով, Րէժին պիտի կարենայ մրցիլ եւրոպական նմանօրինակ ամենալաւ վարչութեանց հետ ; Րէժին, ինչպէս ըսած ենք ամեն ժամանակ, գեղեցիկ գործ մ'է, և գեղեցիկ գործոց յատկութիւնն է անմիջապէս արդիւնք չարտադրել, այլ տակաւ առ տակաւ ընդարձակիլ և արդիւնաւորիլ :

Ադրիանուպոլսոյ կուսակալ Իզզէթ փաշա իմանալով որ Ուզուն-քէօփրի Եէնիճէ-Քարի գիւղին մէջ անծանօթ հիւանդութիւն մը ծագած է, զինուորական անասնաբոյժ մը ղրկած է իրողութիւնն ստուգելու համար։ Ցիշեալ պաշտօնէին տեղեկագրէն կ'երեւի որ ճարակեալ հիւանդութիւնը ժանտատենդի կը նմանի, որու մ'զոհ գնացած են արդէն երեսուն չափ հոգիներ։ Իսկ Քէշանի գաւառակին մէջ ծագած անասնական հիւանդութիւնը տարբեր տեսակ է։ Հարկ եղած զգուշական միջոցք ձեռք առնուած են։

Կը յիշեն ընթերցողք թէ քանի մ'օր առաջ մայրաքաղաքիս դեսպանատանց միոյն հասցէին ղրկուած սնտուկ մը, որ ժանեակ կը պարունակէր և վաճառականի մը տունը կը տարուէր գաղտագողի, գրաւեցաւ մաքսատան կողմէ ; Մաքսատունն այժմ հրաւէր կը կարդայ որ այդ ապրանքին տէրը ներկայանայ և ստանայ սնտուկը՝, բայց բուն տէրը կը ծածկէ ինքզինք քանի որ մաքսանենգութեան խնդիր կայ գործին մէջ։

Սթամպուլ կը ծանուցանէ թէ Պ. Բարաբիկօրուլօս-Պէյանի այդ սնտուկէն առաջ երկու մեծամեծ հակերով ծանրագին ապրանք ելած էին Պոլսոյ մաքսէ, դարձեալ դեսպանատան մը հասցէին, և այժմ Բերայի մեծ վաճառատանց միոյն մէջ ի տես դրուած են։ Մաքսատունն այդ հակերուն ետեւէն ալ դէտ մը ղրկած էր, բայց տեսնուելով որ դեսպանատան բակը կը մտնէին, ակամայ լռութիւն պահեց։ Թղթատարութեան միջոցաւ եւս, գոհարեղէն, ժամացոյց, և այլ արժէքաւոր նիւթեր կը ղրկուին դեսպանատանց հասցէին . մաքսատան պաշտօնեայ մը վերջերս անոնցմէ մին գրաւեց։

Ադրիանուպոլսոյ գաւառին մէջ կատարուած հանրօգուտ շինութեանց վրայ հետեւեալ տեղեկութիւնք քաղուած են .

Րոտոսթոյի Մութասարըֆութեան մէջ շինուած է 3935 մեթր խճուղի և Քէշանի մէջ 970 մեթր երկայնութեամբ կառուղի : Մալկարայի մէջ 200 մեթր, Զօրլուի մէջ 2500 մեթր, Բաբաէսկի մէջ 2015 մեթր խճուղի և երկու կամուրջ, երկու աղբիւր և մէկ կամուրջ Հէրակլէի Նահիէին մէջ . 2275 մեթր կառուղի Տէտէ Աղաճի մէջ, 2648 մեթր Տիմէթօքայի մէջ, 900 մեթր Օրթաքէօյի մէջ և 450 մեթր Սօֆուլուի մէջ :

Եգիպտոսի և Կիպրոս կղզւոյն միջեւ թղթատարական պայուսակաց չա- [illegible] 31ին, այսուհետեւ Լոյտի շոգենաւուց միջոցաւ պիտի կատարուին այս երթեւեկութիւնք, երկու շաբաթը մի անգամ։

Եգիպտական վերջին թերթերը կը ծանուցանեն թէ Աղեքսանդրիոյ մաքսատան տնօրէն Պ. Բէյթէր Թովրէսթ քանի հատ սնտուկ գրաւեր է, որոց համար ըսուած էր թէ Աւստրիոյ հանքային ջուր կը պարունակեն . բայց սնտուկները բացուելով տեսնուեր է որ հաշիշ կը պարունակէին ; Պ. Թովրէսթ առջի օրն ալ երկու նմանօրինակ սնտուկ գրաւած էր ;

Լա Թիւրքի կը պատմէ թէ անցեալ երեկոյ Պոլսեցի ոսկերիչ մը Սօֆեալը և Զիւմպիւլ փողոցներու անկիւնէն անցած պահուն, հինգ հոգի վրան յարձակելով, քովը գտնուած ժամացոյցն ու դրամն, ընդ ամենը երեսուն ոսկւոյ արժողութեամբ, յափշտակեր փախեր են, դաշոյնով սպառնալով անցորդաց՝ որք օգնութեան կը փութային։

Մարսիլիոյ թղթաբեր շոգենաւն այս գիշեր եւրոպական ժամը 4ին անցաւ Դարդանելէն :

ՏՕՔԹԷՕՐ ՎԱՀՐԱՄ Ց. ԹՈՐԳՈՄԵԱՆ
ՎԿԱՅԵԱԼ
ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ ՓԱՐԻԶՈՒ

Նոր եկած լինելով Փարիզէն, պատիւ ունի ծանուցանել Արգոյ հասարակութեան՝ որ առ այժմ իւր ընդունելութեանց տեղին որոշած է, Իւսկիւտար, Սելամիք, Ս. Խաչ եկեղեցւոյ փողոցը Թիւ 1 Ղուկասեան Նշան Էֆէնտիի դեղարանի վրայի տունը՝ ուր իրեն դիմող հիւանդները կընդունի, ամէն օր բացի կիրակէէն, ժամը 7 էն մինչեւ 9, ուրբաթ օրերը ձրի լինելու պայմանաւ :

Վիրաբուժական և ծննդաբերական պարագայներու մէջ նաեւ գործելու պատրաստ է: 2—15

ԱԶԳ

Գրիգոր էֆ. Սինապեան և Գալուստ էֆ. Գույումճեան, փաստաբանք վկայեալ Փարիզու իրաւագիտական Համալսարանէն, հաստատած են իրենց գրասենեակն ի թիւ 7. 8. Իզմիրլի օղլու խան Ղալաթիա : 6—15

[illegible]

ՄԱՆՈՒԷԼ Կ. ՄԻՐԱԽՈՐԵԱՆ

ՆԿԱՐԱԳՐԱԿԱՆ
Ուղեւորութիւն ի Հայաբնակ գաւառս
Արեւելեան Տաճկաստանի

ՏԵՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ
Սարէն եւ Ձորէն, Հնէն եւ Նորէն
ՊԻՏԱՆԻ ԳԻՏՆՈՑ

Մասն Երկրորդ

ԱԶԳ

Կը խնդրուի մեր գաւառաբնակ մեծարոյ ազգայիններէ որ Արեւելքի և Մասիսի խմբագրութեան ուղղեալ նամակ և դրամ ՈՒՂՂԱԿԻ մեր հասցէին ղրկեն ի Նորատունկեան խան, Ղալաթիա, և ո՛չ թէ ուրիշներու միջոցաւ կամ անուղղակի հասցէներով, որով ուշ կը հասնին մեր ձեռք և երբեմն բնաւ չեն հասնիր :

Մասիս շաբաթաթերթի 3730 և 3731 թիւերն սպառած լինելով, կը ծանուցուի մեր այն Մեծ. բաժանորդաց որք չեն կրցած ընդունիլ զայնս թէ ի մօտոյ վերստին տպելով յիշեալ թիւերը պիտի փութամք հասցնել իրենց :

ՎԱՐՁՈՒ ՍՐՃԱՐԱՆ

Յառաջիկայ մարտ 1/13 ին վարձու պիտի տրուի Բանկալթիի զինուորական հրապարակին վրայ գտնուած Սրճարանն, ի Բիւլիւլ Թաքսիմ:

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

ՏԸ ՆՈԱՅԼ ՄԱՐՔԻԶՆ

Փարիզ 7 յունվ.

Աժանս Հավաս կը հերքէ այն զրոյցները թէ Մարքի Տը Նոայլ պիտի փոխուի, եւ թէ Մատրիտի Ֆրանսական դեսպան Պ. Տէ Միշէլ պիտի յաջորդէ նմա : Աժանս Հավաս կ'ըսէ թէ Մարքի Տը Նոայլ ըստ առաջնոյն Ֆրանսական դեսպան պիտի մնայ ի Պոլիս :

ՖՐԱՆՔՕ-ՉԻՆԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Փարիզ, 7 յունվար

Թօնքին ղրկուելիք զօրաց թիւը 6000 էն 10,000ի վերածեցաւ :

ԳԵՐՄԱՆԱՑԻՔ Յ'ԱՓՐԻԿԷ

Պերլին, 7 յունվար

Գերմանական մասնաւոր պատուիրակութիւն մը պիտի ղրկուի ընդ հուպ ի Զանզիպար :

ՍՊԱՆԻԱՅ ՆԵՐԿՐԱՇԱՐԺԸ

Մատրիտ, 7 յունվար

[illegible] 50 [illegible] կը հաշուին.

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 27 Դեկտեմբեր

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

ամիս Լոնտրայի վրայ (պանքայի)	110 1/8
3 » » » (վճռկնի)	109 7/8
3 » Բարիզ » (պանքայի)	22 92 1/2
» » » (վճռկնի)	22 97 1/2

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

Երէկ երեկոյ գոցուեցաւ	ղհկ.	8 30
Գօրային գոցուելէն վերջը	»	8 31
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	8 29
Բարձրագոյն գին	»	8 29
Նուազագոյն	»	8 28
Կէս օրին	»	8 28
Իւնիֆիէ Եգիպտական (գ. կ.)		70 25
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ		70 22 1/2
Բերայի մէջ		—
Այս առտու բացուեցաւ գ. կ.		70 25
Կէս օրին		70 25
Հէվալէսիզ		15
Րէժօր գօնսօլիտէի		—
» իւնիֆիէի		—
Փոխառութիւն 1863	ֆր.	71
» 1865	»	57
» 1869	»	48 50
» 1873	»	43 50
Գօն տիւ Թրէզօր	Անգլ. Լր.	20 50
Բումելիի երկաթուղի	ֆր.	44 50
Օպլիկասիօն տը Բրիօրիթէ	»	—
Բաժնեթուղթ Լաւրիօմի	»	68

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ	Անգլ. Լր.	3 24
Գրէտի Ժէնէրալ (գ. կ.)	Օսմ. Լր.	7
Պանք տը Գօնս	»	5 15
Սօս. Շանժ է վալէօր	Օսմ. Լր.	3 20
Թրամուէյ	» »	290

Ընթացք դրամոց

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
20 ֆրանքնոց	»	87 28
Անգլիական ոսկի	»	110 20
Բօլ իմբէրիալ	»	90 10
Գրիմից	»	51 10
Ռուսայի թղթադրամ	»	8 75
» արծաթ	»	89 10
Ֆիօրին	»	9 1
Մէճ. արծ. (տարբ.)	»	108 2
Վէզնոց	»	102 30
Չինգնոց	»	102 30
Մէթալիք	»	99
Պղինձ	»	780
Թղթադրամ	»	3200

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 7 Յունուար ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քօնսօլիտէ գոցուեցաւ	99 11/16
Օսմ. բացուեցաւ	15 3/8
» » գոցուեցաւ	15 3/4
Օսմ. փոխառութիւն 1865	10 7/8
» » 1869	9 3/8
» » 1871	68
» » 1872	18 1/2
» » 1873	8 1/2
Փոխառութիւն 1877	81
Պանք Օթօման	13 7/8
Ռուսական փոխառ. 73 (գ. կ.)	96
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիէ)	64
» առանձն. (բրիվիլէժիէ)	88
Տայրա Սանիէ	62 1/2
Տօմէնիալ (փոխառ. Րօշիլտ)	88
Հանգստական պարտաթուղթ 1877	—
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	—

Վիեննա, 7 Յունուար ժամ 10 վ. 30 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	124
Օսմանեան երկաթուղի	21

Բարիզ, 7 Յունուար ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Րանթ 4 1/2 % բաց	109 70
» » 3 % բաց	79 77 1/2
Օսմանեան քօնսօլիտէ բացուեցաւ	15 82 1/2
» » գոցու. (գ. կ.)	—
» » 1865	56
» » 1869	49
» » 1873	43
Օսմանեան երկաթուղի	44 50
» Րէժիի բաժնեթուղթք	508 75
Պանք Օթօման	602 50
Գրէտի Լիօնէ	527 50
» Ֆօնսիէ	1320
Բաժնետոմս Լիոնի (գուբ. կոր.)	1247 50
Սուէզի ջրանցք	1827 50
Ռուսական 5 % 1877ի	98
Իտալական Րանթ	97 08
Եգիպտական միացեալ գօց	325
Սպանիական (արտաքին)	59 1/4
Բրիօրիթէ Թիւրք	388 75
5 % Հելլենական	344 37 1/2
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 33

ԲԱՐԻԶ ՔԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Յունուար 7 ժ. 10, վ. 45

Ֆրանս. Րանթ, 4 1/2 %	—
Օսմանեան »	—
Եգիպտական միացեալ	—

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷ ՔԱՂՈՒԱԾ

ՎԱՆ

Դեկտեմբեր 17. — Գաւառական ժողովոյ վերջին նիստերէն միոյն մէջ հետաքրքրաշարժ տեսարան մը տեղի ունեցած է։ Բաղէշի Յովհաննէս վարդապետը կը պնդէր դարձեալ վերադառնալ ի Բաշ-Գալէ, մինչ պատրիարքարանէն ստացած նամակները կը հրամայէին նմա Աղթամար կղզին քաշուիլ։ Վարդապետը մինչեւ վերջը պնդելով իւր Բաշ-Գալէ երթալու դիտաւորութեան վրայ, Առաջ. Տեղապահ Պօղոս Սրբազան զայրանալով սաստիկ կը յանդիմանէ զայն և կը բանտարկէ Առաջնորդարանի սենեակներէն միոյն մէջ։ Սրբազանը նոյն ժամուն իսկ Նօթէր մը ուղղելով կառավարութեան, խումբ մը ոստիկաններ կ'ուզէ և նոցա միջոցաւ գիշերանց վարդապետը կը ղրկէ ի Լիմ կղզին, ուր կը գտնուի այժմ։ Յովհաննէս վարդապետը շատ անհանդարտ բնութիւն մ'ունի. մինչ ի Բաշ-Գալէ էր, տեղւոյս վարչութեան անկարելի էր եղած եկեղեցական մը ղրկել այն տեղ։ Տ. Սարգիսեան Արիստակէս և Շահրազեան Յակոբ վարդապետները, որք երբեմն իբր առաջնորդ և վանահայր ղրկուեցան ի Բաշ-Գալէ, հրաժարական տուին նորա մեքենայութեանց պատճառաւ։ Այժմ որ վարդապետի հեռացմամբը գաւառիս անդորրութիւնը վերահաստատուած է, առաջնորդութեան և վանահայրութեան պաշտօնով անդ ղրկուեցաւ Արժ. Յովսէփ վարդապետ Սալախեան, որ նախապէս ներկայ պաշտօնը ընդունելու համար պայման դրած էր Յովհաննէս վարդապետի հեռացումը։

ԲԱՂԷՇ

Դեկտեմբեր 12.—Ազգային Վարչութեան Խառն Ժողովն իւր անցեալ շաբթուան նիստի մէջ՝ ի խնդրոյ գիւղացի երկրագործ ազգայնոց ի նկատի առնելով ինչ ինչ կարեւոր կէտեր, որոշեց գրել Պատրիարքարան՝ խնդրելով որ Երուսաղէմայ պարտուց բարձման հանգանակութիւնը զինուորական տրոց յաւելմամբ չհանգանակուի, այլ այնպիսի եղանակաւ մը՝ որ միայն ունեւոր ազգայինները վճարեն։

—Որոշեց առաջնորդական ընտրութիւնը փութացնելու համար ցանկ ուղել Պատրիարքարանէն և ի նկատ առնուլ քանի մը կարեւորութեան արժանի գործեր, ինչպէս և Գեր. Տեղապահ Ս. Հօր պաշտօնն հաստատող Բ. Դրնէն եկած խիստ սահմանափակ Պույուրլթուն, որով Վարչական Ժողովոյ անդամակցելու իսկ արտօնութիւն չէ տրուած։ Անշուշտ Պատրիարքարանը կը փութացնէ ընտրելեաց ցանկը։

—Խառն Ժողովն առաջնորդական ցանկ ուղելու որոշումը տալէ առաջ՝ Գեր. Տէր Մեսրովպ վարդապետ Մակացեան՝ որ ինն ամիսներէ ի վեր տեղս կը գտնուի և բոլոր ազգայնոց համակրանաց արժանացած է, և որ առաւելն է վանքերու ու վարժարանաց բարեկարգութեան համար մէկ հատիկ գործիչ մ'է, որոշեց պաշտօն տալ նմա իբր լիազօր վանահայր Ամլորդւոյ վանուց և հսկող Տեսուչ բոլոր վանքերու և վարժարաններու. այժմէն փոխ վանահայր ընտրուեցաւ Արժ. Տ. Յակոբ վարդապետ Մ. Մկրտիչեան։

—Առաջնորդական ընտրութիւնը փութացնելու պատճառներուն առթիւ, այսօր Գեր. Տեղապահ Ս. Հայրը նամակ գրեց Պատրիարքական Գեր. փոխանորդ Ս. Հօր և Կեդր. Վարչութեան, կարեւոր նամակ մ՝ որ պատուաբեր է իւր անձին և օգտակար Բաղիշոյ նահանգին պատկանող բազմաթիւ Հայոց։

—Յանուն Խնդրակատարի վանուց պարտքերուն բարձման ընտրեալ Հանգանակիչ Մասնաժողովն ամենայն անձնուիրութեամբ կը փափագի յառաջ տանիլ հանգանակութեան գործը՝ որ կարողանայ բոլոր վանքերը բարեկարգելու միջոցները դիւրացնել, և Նորընտիր առաջնորդին ծախուց համար այժմէն դրամ պատրաստել. արդարեւ յիշատակութեան արժանի գործ մ'է սա՝ սկսուած Բաղէշը վերականգնելու համար, գործ՝ որ կը պատկանի Գեր. Տ. Տ. Մեսրովպ և Սահակ Ս. Հարց անձնուէր աշխատութեան և գործօն վարչութեան։

ԵՕԶՂԱՏ

Դեկտ. 1—Ինչպէս որ տեղւոյս Անձնուէր Ընկերութեան կողմէն լուսահոգի Ս. Պատրիարքի կաթողիկոսական ընտրութեան ժամանակ ի դիմաց Եօզղատու Հայ երիտասարդութեան պաշտօնական հեռագիր յղուած էր ի շնորհաւորութիւն, այս անգամ ևս Նորին Սրբազնութեան ողալի մահուան առթիւ ցաւակցական նամակ մը յղած է Կրօնական պատ. Ժողովոյ Գեր. Ատենապետին։

—Քաղաքիս Յունաց Օմոնիա անուն ընկերութեան տարեդարձի հանդէսը վարժարանին սրահին մէջ կատարուեցաւ արժանավայել շքով. բաժանորդաց կողմէն բազում ճառեր արտասանուեցան, որոց մէջ նշանաւոր էին Յունաց երկսեռ վարժարանաց տնօրէն Անաստասիոս էֆէնտիի, եւ հեռագրատան ու թղթատարութեան գլխաւոր պաշտօնեայ Միհրան էֆէնտի Քիւրքճեանի՝ ընկերութեան կարեւորութեան, սիրոյ և անվհատ յարատեւութեան վրայ տաճկերէն լեզուաւ ըրած բանախօսութիւնները, որք ուժգին ծափահարութեանց արժանացան։ Իւրաքանչիւր ճառ և բանախօսութիւն կ'սկսէր մի քաղցրանուագ երգով։ Սոյն ընկերութեան նպատակն է կիրակի եւ տօն օրերը եւ լուր օրերուն գիշերները չափաւոր ձրիաբար դասախօսել, թանգարանին միջոցաւ ընթերցասիրութիւնը տարածել, եւ բաժանորդաց բաժնեգիններէ եւ նուէրներէ գոյացած գումարով օգնել վարժարանաց աղքատիկ տղայոց. սոյն ընկերութեան անդամակից են ոմանք եւս ի մերայնոց՝ որոց մէջ Միհրան էֆէնտի Քիւրքճեան անձնուիրաբար եւ անխտրողութեամբ կը դասախօսէ Ֆրանսերէն եւ տաճկերէն լեզուները։

ՄԱԼԿԱՐԱ

Դեկտեմբեր 18.—Մեր ազգասէր Ս. Պատրիարք Հօր մահուան ցաւալի լուրը, ինչպէս ամենուրեք, աստ եւս ի մեծ սուգ համակեց հայ ժողովուրդն։ Հոգեհանգստեան աղօթքներ կատարուեցան վասն հոգւոյ Նորա ի Ս. Թորոս եկեղեցւոջ ի ներկայութեան մեր Առաջնորդ Ս. Հօր։ Ի սրտէ կը մաղթենք որ համանման արժանաւոր հովիւ մը ունենալու բաղդն ունենայ Հայութիւնն։

—Քաղաքիս ազգային գործոց անկերպարանութիւնն և վճռակից Ս. Առաջնորդի մեզ այցելելու դիտաւորութիւնը արդէն յայտնած էի ձեզ. այնուհետեւ իրօք եկաւ Նորին Սրբազնութիւնն, յաջողեցաւ մի թաղական խորհուրդ կազմել, այլ սակայն Նորընտիր անդամք բանաւոր պատճառներով չուզեցին յանձն առնել սոյն պաշտօնը, վասն զի ազգային սնտուկը մեծ բաց մ'ունէր և ծախուց նուազում անկարելի էր. մի քանի ժողովներէ յետոյ, որոշուեցաւ «Մէմէթթիւ»ի տուրք հաշուով մեկմէկ մեճիտ դպրոցական տուրք հաւաքել, որով կարելի պիտի լինէր միայն գործել. սոյն պայմանաւ Թաղական ազգք յանձնառու եղան և սկսան գործի։

Բայց կարծեմ նոքա եւս սոյն ընթացքով չպիտի կարեն գործել անդորրօրէն. զի ժողովուրդն չուզեր վճարել որոշեալ տուրքն, առարկելով թէ ի զուր կը վատնուին իւր դրամներ, թէ Պէրպէրեան վարժարանի ծրագիրն չէ յարմար իւր քաղաքին,—քաղաքիս դպրոցի ծրագիրն գրեթէ նման է Պէրպէրեան վարժարանի—, թէ պէտք է սա աւելի կոկ և իւր պիտոյից համապատասխան լինի եւ եւ։

—Մեր Ս. Առաջնորդի համար կ'ըսուի թէ հոգեբաժին վճարելու անկարող ազգաց սպառնացած է պատժել, եթէ չուզեն տալ. բայց չեմ կարծեր ես թէ մեր Ս. Առաջնորդն այսքան անողորմ մէկը լինի։

—Շնորհիւ կառավարութեան աչալուրջ հսկողութեան, ապահովութիւնք դրաւած են. ամեն կողմ հանդարտութիւն կը տիրէ, ինչպէս նաեւ օդի մէջ. աշունը չէ կորուսած իւր դէմքը. կ'ըսուի թէ քիչ տարիներ պատահած են այնպիսի պայծառ օրեր աստ։

—Մալկարա կորոյս իւր նշանաւոր գործիչներէն մին՝ Մահտեսի Թորոս աղա Արապեանն, կորուստ մը՝ որ մեծ ցաւ պատճառեց թէ՛ իւր ընտանեաց և թէ՛ համայն Մալկարացւոց. հանգուցեալն իւր ազգասիրութեամբ և կրթասիրութեամբ մեծ համբաւ կը վայելէր. ամեն ոք, օտար թէ Հայ, կակնածէին անկէ։

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ

ՎԻՔԹՈՐԻԵՆ ՍԱՐՏՈՒԻ ՆՈՐ ԹԱՏԵՐԵՐԳԸ

ԹԷՕՏՈՐԱ

Բ.

(Ներկայացումը)

Մտնենք Թատերասրահը։ Պ. Սարտուի թատերգութեան գործողութիւնք տեղի կ'ունենան 532 թուին, Յուստինիանոսի կայսրութեան վեցերորդ տարին, որոյ գլխաւոր դէպքն եղաւ կապոյտ և կանաչ կուսակցութեանց կռիւն, որք կ'ուզէին իրարմէ խլել ձիարձակարանը, պալատը և քաղաքն. այս ապստամբութիւն տեւեց տասն օր, և նշանաւոր եղաւ սպանութիւններով և հրձգութիւններով։

Թէոտորայի առաջին արարուածն, որ արքունի պալատան մէկ սրահը կը ներկայացնէ, պարզապէս նկարագրական տեսարան մ'է՝ այդ դարու պատմութիւնն և սովորոյթներն հանդիսականաց ծանօթացնելու համար։ Երիտասարդ Փրանկ իշխան մը, Քարիպէր անուն, նոր եկած է իւր երկրէն՝ Բիւզանդիոնը տեսնելու և Թէոտորա թագուհւոյն ընծայներ նուիրելու համար. մեծ ներքինապետը կ'ընդունի զայն արժանավայել մեծարանօք և կը բացատրէ նմա կայսրուհւոյն ներկայանալու համար հարկ եղած արտասովոր ձեւակերպութիւնները։ Փրանկ իշխանն առաջին տեսքով հաճոյ կը թուի Բելիսարիոս մեծանուն զօրավարին կնոջ, Անթոնինային, որ մեծ ազդեցութիւն ունի արքունեաց մէջ։

Այս Անթոնինան ալ Թէոտորայի նման առնոք կաքաւիչ մ'եղած է կրկէսին մէջ, և աւելի ստորին տեսակէ. ուստի և Կայսրուհին կը պաշտպանէ միշտ զայն, իբր իւր մտերմուհին։ Հին բարեկամուհւոյ մը նկատմամբ ցոյց տրուած այս տեսակ սէր մը, որ ընդհանրապէս հազուագիւտ է, կրնայ անկեղծ նկատուիլ. բայց աւելի Թէոտորայի խորին քաղաքականութեան կը նպաստէր։ Կայսրուհին՝ Անթոնինայի միջոցաւ ազդեցութիւն կը բանեցնէ անոր ամուսնոյն վրայ և ետ կը կեցնէ զայն փառասիրական վտանգաւոր ձըգտումներէ։ Իրողութիւնն այն է որ, Բելիսարիոս զօրավարն՝ որ այնքան անվեհեր է ներքին և արտաքին թշնամեաց դէմ, գետնամած կը խոնարհի Թէոտորայի առջեւ, երբ հլու և խոնարհ գերի մը։

Թէոտորա՝ երիտասարդ Փրանկին մեծարանքն ու նուէրներն ընդունելէ և Բելիսարիոսն իւր անհաւատարիմ կնոջ հետ հաշտեցնելէ յետոյ, զզուանք մը կ'զգայ այս արարողութիւններէն. կայսերական պատմուճանին ներքեւէն երեւան կ'ելնէ վերստին կաքաւիչ աղջիկն. «Ա՛լ ձանձրացայ, կը գոչէ, զօրավարներէն, դեսպաններէն և եպիսկոպոսներէն։ Որքա՛ն հաճոյք պիտի զգամ քիչ մը ոտքերուս թմրութիւնը փարատելով։» Եւ ահա կ'սկսի փողոցները թափառիլ, ծպտեալ և երեսը քօղարկեալ, երկու համր հարճերու հետ։

* * *

Երկու այցելութիւն ունի կատարելիք։ Նախ իւր քայլերը կ'ուղղէ դէպ ի վայրի գազաններու հսկայաչէն ախոռներն, որք Կրկէսին ներքեւ են, (երկրորդ տեսարան) գտնելու համար պառաւ Եգիպտացի կին մը, Թամիրիս անուն, որ նոր եկած է խումբ մը գազանազսպներով։ Այս կին ինք միայն գիտէ պատրաստել անվրիպելի սիրաջուր մը, այն՝ որոյ շնորհիւ Անթոնինա կատարելապէս կ'իշխէ իւր ամուսնոյն, Բելիսարիոսի։ Թէոտորա, իւր երիտասարդութեան առաջին օրերուն մէջ, երբ Զօէ կը կոչուէր, ճանչցած էր զԹամիրիս՝ Աղեքսանդրիոյ կրկէսին մէջ. յիշելով այդ օրերը, կը ծանօթացնէ ինքզինքն, առանց իւր այժմեան վիճակն յայտնելու։ Թամիրիս՝ Զօէ անուամբ կը կոչէ զայն, ընտանեբար կը խօսակցի հետն հին ատենուան նման և իւր աղքատիկ ապուրէն կը հրամցնէ։ Այս կեղծ ընտանութեան շնորհիւ, Թէոտորա խօսք կ'առնու պառաւէն որ յաջորդ օրը բերէ սիրադեղը, զոր պիտի պատրաստէր նոյն գիշերն իսկ տեսակ տեսակ մոգական դեղերով, զորս լուսնի լուսով պիտի ժողվէ։

Երրորդ տեսարանը կը տանի զմեզ Անդրէասի տունը, յունական հին ճաշակով կահաւորեալ։ Անդրէաս կը դաւադրէ կայսեր կենաց դէմ յանուն հելլենականութեան, այն աղանդին ուստից կը սոսկար Յուստինիանոս, ո՛չ թէ անոր համար որ այդ աղանդաւորք կը հաւատային Սոկրատի և Պղատոնի աստուծոյն, այլ վասն զի հաւատարիմ էին դիւցազն Հելլենաց և հանրապետական հռովմայեցւոց աւանդութեանց։ Ապստամբք, մեծ թէ փոքր, կրնային պալատը մտանել, վասն զի իրենց գլխաւորն ո՛չ այլ ոք էր բայց եթէ Մարկեղոս, արքունի պահապան զօրաց հրամանատարն։

Խորհուրդ ըրած են որ նոյն գիշերն իսկ Անդրէաս՝ Մարկեղոսի օգնութեամբ պալատ մտնելով, միասին կապեն Կայսրը և ծովեզրին մօտ պատրաստուած նաւակ մը դնելով, իրենց ընկերակիցք Ասիական եզրը տանին ու բանտարկեն Բրոթիի կրօնաւորաց վանքն որոյ երկաթեայ դռներն յաւիտենապէս պիտի փակուին Յուստինիանոսի վրայ։

Այս խորհրդով դաւաճանք կը բաժնուին իրարմէ, և Անդրէաս առանձին մնալով պարտիզին դրան մօտ կ'երթայ տեսնուիլ քօղարկեալ կնոջ մը հետ։ Այդ կին իւր սիրուհին է, Թէոտորան, զոր Միրթա անուամբ կը ճանչնայ և այնպէս գիտէ թէ այրի կին մ'է որ իւր ընտանեաց հնազանդելու համար պիտի ամուսնանայ Սիմոն Փոկաս անուն հարուստ ակնավաճառի մը հետ։

Այս տեղ ահա կ'սկսին խաղին մանուածապատ անցքերն լի ողբերգական և ահաւոր դէպքերով։

* * *

Այն պահուն երբ երկու սիրահարք քաղցր խոստովանութիւններ կ'ընեն միմեանց և սրտերնին կը բանան, դուրսն աղմուկ մը կը լսուի։ Քաղաքին մէջ խռովութիւն ծագած է. կին մը իւր ամուսնոյն թեւը մտած անցած ժամանակ, նախատուեր է. կապոյտներն այրն սպաններ են, իսկ կինը Վոսփորի մէջ նետուելով, խեղդուեր է։ Կանաչները դիակը ջուրէն հանելով փողոցները կը պտըտցնեն ջահեր ի ձեռին, մեռելական ճիչեր արձակելով։ Յանկարծ ձայն մը անարգական երգ մը կ'երգէ Թէոտորայի դէմ.

Երբ իրիկունները թափառական
Փողոցներէն կանցնէիր . . . .

Կեղծ Միրթան քստմնելով ականջ կը դնէ այս երգիծական դառն երգին, անշարժ, դունատ, և ճակտէն հոսող պաղ քրտինքը սրբելով, մինչ Անդրէաս զուարթագին կը կրկնէ ժողովրդական երգը։ Թէոտորա ձեռքը սիրահարին բերնին կը դնէ, գոչելով. «Ո՛հ, գէթ դու չպիտի երգես»։

Ժխորը կանցնի, ձայները կը դադրին. Թէոտորա կ'սթափի, իրեն համար վտանգի վայրկեանն հասած է. կը թողու սիրահարը, պատուիրելով որ իւր ետեւէն չգայ։

Կը մտնենք չորրորդ տեսարանն, որ կը ներկայացնէ Յուստինիանոսի դահլիճն որ Մակնորայի պալատան ոսկեճամուկ սեղանատան կից է. Կայսրը նշմարած է իւր կնոջ բացակայութիւնն, ուստի կռուի կը բանուի անոր հետ. երկու ամուսինք դառն ամբաստանութիւններ կ'ուղղեն իրարու. Յուստինիանոս դերասանուհի կը կոչէ զԹէոտորա, և ահա դերասանուհին գլուխ կը վերցնէ այս անարգանաց առջեւ. իւր օգոստափառ ամուսնոյն երեսին կուտայ բոլոր այն ծառայութիւնները զորս մատուցած է, և դեռ մատուցանելիք ծառայութիւնները, վասն զի Յուստինիանոս անգիտակ է իւր դէմ լարուած դաւաճանութեան, հարկ եղած հրամանները տուած է ինք արդէն, և Բելիսարիոս զօրավարն ու քաղաքապետ Էնդեմոնիոս կը վազեն պալատ կը հասնին պաշտպանողական միջոցներ ձեռք առնելու համար։ Քաղաքապետը կ'առաջարկէ Կայսեր ասիական եզերքը քաշուիլ, որպէս զի ինք ժամանակ ունենայ շրջակայ պահապան զօրքերն համախմբելու. Բելիսարիոս կը համակերպի այս խորհրդին և կայսրը կ'ընդունի զայն։

Մինակ Թէոտորա կ'ընդդիմանայ. արիասիրտ կայսրուհին կ'ուզէ դէմ դընել ճակատաբաց, որպէս զի գէթ իբր դիւցազնուհի և իբր կայսրուհի մը մեռնի։ «Երբ բարձրացած ենք այս գահուն «վրայ, ո՛վ Յուստինիանոս, այլ եւս վար «իջնել չէ՛ ներելի, պէտք է մեռնիլ։ «Դո՛ւ կրնաս երթալ, ես պիտի մնամ։ «Եթէ խողխողեն զիս, գէթ պալատիս «մէջ մեռնիմ, կայսրութեանս բեհեզ«ներուն ներքեւ. անկից աւելի գեղե«ցիկ դագաղ չկայ ինձ համար»։

Յուստինիանոս կ'զգածուի Թէոտորայի այս առնական ներշնչումէն. Բելիսարիոս պալատան շուրջը կը համախմբէ իւր քաղաքապահ զօրքերն և արիութեամբ կ'սպասեն ծագելիք խռովութեան։

Բայց աւելի ծանր և սոսկալեցուցիչ վտանգ մը կ'սպառնայ։ Անթոնինա կ'իմանայ թէ Մարկեղոս հարիւրապետին հրաման ըրեր է որ Բելիսարիոսի թոյլ չտան պալատէն դուրս ելնել։ Մատնութիւնը նոյն իսկ պալատան մէջ ծագած է. հարկ է հսկել այն անցքերուն բերանն որք խօսարանէն կայսեր խուցը կ'առաջնորդեն։ Այն վայրկենին երբ Մարկեղոս խօսարանը կը մտցունէ զԱնդրէաս, Բելիսարիոս մութին մէջ վրան կը յարձակի և սա «Օգնութեան հասիր ինձ, Անդրէաս» կ'աղաղակէ խեղդուելով։ Կայսրուհին կը լսէ այս ճիչը. ի՛նչ, Անդրէաս, Մարկեղոսի մեղսակիցն, Անդրէաս, իւր սիրահարը, միակ մարդը զոր կը սիրէ և սիրած է երբէք։ Թէոտորա իսկոյն կայծակի արագութեամբ դուրս կը հրէ զԱնդրէաս և գաղտնի դուռը կը փակէ անոր վրայ։

Ամեն կողմ կ'որոնեն, բայց չեն գտներ. սակայն Մարկեղոս առանձին չէր և հարկաւ մեղսակից մ'ունէր. փոյթ չէ. Մարկեղոս տանջանաց ազդեցութեամբ պիտի խոստովանի ամեն ինչ։ Թէոտորա կ'ուզէ ցած ձայնիւ հարցաքննել զայն, և կը նկարագրէ անոր սպասելիք դառն տանջանքները։

—Քու ձեռքդ է խնայել ինձ այդ տանջանքները, կը գոչէ Մարկեղոս. ձեռքերս կապուած են, զա՛րկ զիս։

—Բայց վրաս զէնք չունիմ։

—Ես կը տեսնեմ զէնք մը, սա ոսկի գնդասեղն որ մազերուդ մէջ կ'երեւի։

—Ո՛չ, շատ դժուար և սոսկալի է այդ միջոցը։

—Եթէ չսպաննես զիս այդ կերպով, ամեն ինչ պիտի յայտնեմ և Անդրէասի անունը պիտի տամ։

—Ա՛հ, անիծեա՛լ, կը գոչէ Թէոտորա և սրտէն կը զարնէ զայն։

Մարկեղոս սպաննեալ գետին կը փռուի։

—Ի՞նչ ըրիր, կը գոչէ Կայսրը մտնելով։

—Նախատեց զիս, և սպաննեցի։

Դիակը ծովը կը նետեն։

Հինգերորդ տեսարանը կը ներկայացնէ Անդրէասի տան պարտէզը։ Պատշգամին մարմարեայ սիւներուն մէջէն կը նշմարուին Մարմարան և ի հեռուստ ասիական եզերքներն։ Ապստամբք Մարկեղոսի մարմինը ծովափին վրայ գտնելով, հոն բերած են զայն, և աթենական սովորութեան համեմատ հոգեհանգիստը կը կատարեն։ Թէոտորա՝ որ միշտ իբր Միրթա կը ճանչցուի Անդրէասի համար, հոն կուգայ իւր սիրահարը գտնելու, և կ'ուզէ ազատել զայն ո՛ր և է խուզարկութենէ, իւր ձեռամբ պատրաստած յատուկ ապաստանարան մը տանելով զայն երկրորդ գիշերը։ Կայսրուհին խոստում կ'առնու իւր սիրահարէն որ ներկայ չգտնուի նոյն օրն իսկ կատարուելիք ձիարշաւի մեծ հանդէսին։

Հազիւ կը հեռանայ քօղարկեալ կայսրուհին, և ահա Անդրէասի բարեկամք կը յայտնեն թէ բաղդախնդիր կնոջ մը խաղալիկ եղած է, վասն զի ո՛չ Փոկաս անուն հարուստ ակնավաճառ և ո՛չ ալ անոր Միրթա անուն նշանածը գոյութիւն չեն ունեցած Կոստանդնուպոլսոյ մէջ. այս ամենուն մէջ գաղտնիք մը կայ որուն հետ կապակցութիւն ունի այն մատնութիւն որոյ զոհ գնաց խեղճ Մարկեղոսը։ Անդրէաս հաւատ չընծայեր ի սկզբան, բայց տակաւ առ տակաւ կը համոզուի։ Այլ եւս տեղի չկայ վարանելու, քանի որ ապստամբութեան գաղտնիքն երեւան ելած է, պէտք է դէմ առ դէմ մարտնչիլ Կայսեր հետ. Կ'որոշեն ձիարշաւարանն երթալ. Անդրէաս ինք պիտի տայ նշանը։

* * *

Կարելի չէ աստ նկարագրել Ձիարշաւարանին հիանալի պատկերը. խաղին վեցերորդ տեսարանը կը ներկայացնէ կայսերական օթեակը։ Խիստ քիչ անգամ տեսնուած էր այս տեսակ շքեղ, հրաշալի և ներդաշնակ պատկեր մը։

Թատերգութեան այս մասն ալ բոլոր ամենայնիւ կը համապատասխանէ տեսարանին շքեղութեան։ Կայսրը, Կայսրուհին և պալատականք յոտից ցգլուխ ադամանդազարդ և ոսկի պատմուճաններ զգեցած, կ'երեւին արքունական օթեակին մէջ, երգեհոնի ձայներով և մեղեդեաց երգեցողութեամբ։ Ի տես անոնց, ժողովուրդը կը յուզուի, կը խռովի, հայհոյութիւնք և դիտողութիւնք կը տեղան Կայսեր, մանաւանդ Կայսրուհւոյն երեսին։ Թիկնապահք կը ձերբակալեն մարդ մը որ ամենէն աւելի աչքի կը զարնէր իւր կատաղի շարժումներով, և Կայսեր ոտից առջեւ կը նետեն զայն ոգեսպառ։ Այս մարդ Անդրէասն է. Թէոտորա կը նետուի ընդ մէջ իւր սիրահարին և դահճին, որ Կայսեր նշանացի մէկ հրամանին վրայ յառաջ անցած էր. Անդրէաս որ յեղափոխական մ'է, իւր բարկութեան և կատաղութեան բոլոր թոյնը կը թափէ Կայսրուհւոյն երեսին. —«Դադրեցէք բռնաբար, կը գոչէ Թէոտորա, այս մարդն իմ հրամանիս ներքեւ է»։

Սակայն ժողովուրդը զինուած է և Բելիսարիոս յառաջ կ'անցընէ իւր զօրքերը. ճակատամարտը կ'սկսի. —«Ա՛հ, կը գոչէ Կայսրուհին, թող յօշոտեն զիրար և համայն Բիւզանդիոն այրի այժմ», և կը յարէ Անդրէասի ականջն ի վար. «Փոյթ չէ, բաւական է որ դու մէջը չես»։

Հինգերորդ արարուածին մէջ (եօթներորդ տեսարան) ճակատամարտը կը շարունակուի պալատան շուրջն որ պաշարեալ է. Անդրէաս ազատուելով պահապան զօրաց ձեռքէն զորս իրեն հետ դրած էին, անյայտ եղած է ժխորին մէջ, մեռեալ կամ վիրաւորեալ։ Այս անձկութեան ժամուն մէջ, Կայսրը կամարակապ սրահի մը մէջ փակուած՝ կը խորհի բոլոր այս անցից վըրայ. Կայսրուհւոյն ընթացքը կասկածելի, և մինչեւ իսկ յանցապարտ կը թուի իրեն. Մինչ Բելիսարիոս յաղթական կը կանգնի դիականց կոյտերու վրայ, անդին Թէոտորա կը դատապարտուի Յուստինիանոսի մտաց մէջ և կը մեռնի անոր սրտին մէջ։

Սակայն Թէոտորա՝ այսքան ժամանակ անպատիժ մնալով գոգցես կուրցած է և չնախագուշակեր այն մահացու փոթորիկը որ կը գոռայ իւր գլխուն վրայ։ Ընդհակառակն այդ գերագոյն վայրկենին, կրկին ուրախութիւն մը կ'զգայ. Թամիրիս, եգիպտացի վհուկ կինն՝ Անդրէասը փախցնելով Ձիարշաւարանին գետնափոր մէկ նկուղին մէջ պահած է. և առանց գիտնալու Անդրէասի ու Կայսրուհւոյն գաղտնի սէրը, (զի ճանչցած է այլ եւս թէ կաքաւիչ Զօէն կայսրուհի մ'է այժմ), կուգայ խնդրել անկէ որ ապստամբաց Պետին կեանքը շնորհէ. այս շնորհաց փոխարէն բերած է այն հազուագիւտ սիրաջուրն որ Կայսրն առ յաւէտ գերի պիտի ընէ Թէոտորայի։

Խաղին վերջաւորութիւնը կը մերձենայ, դառն, անակնկալ և գժնդակ վերջաւորութիւն մը։

Թէոտորա՝ Թամիրիսի առաջնորդութեամբ կ'երթայ այն նկուղն ուր պահուած է իւր սիրեցեալը. կ'ուզէ անոր ներողութիւնն հայցել. կ'արհամարհէ անոր ոճիրներն և կ'ըղձայ նոր կեանք մ'ապրիլ, մշտնջենական անկեղծ սիրոյ մը մէջ որոնելով իւր զղջումը։ Անդրէաս ի սկզբան յետս կը մղէ զայն սոսկմամբ, այլ Թէոտորա կը մաքառի իբրեւ յուսահատ մը, և Անդրէասու մէկ տկար վայրկեանէն օգտելով, կը խմցնէ նմա սիրադեղը զոր վհուկը պատրաստած էր Կայսեր համար։

Երիտասարդն հազիւ մահացու դեղը շրթանցն հպուցած էր, և ահա գեհենական բոց մը կը լափէ իւր աղիքներն, և գալարելով կ'իյնայ կը մեռնի։ Թամիրիսի զաւակն ապստամբաց ձեռքէն ինկած ու չարչարանօք սպաննուած լինելով, պառաւ վհուկն ուզած էր վրէժը Կայսրէն լուծել, և սիրադեղին մէջ թոյն խառնած էր։

Այլ Թէոտորա և ո՛չ իսկ ժամանակ կ'ունենայ իւր տարփածուն ողբալու. այս վայրկենիս նկուղին դուռը կը բացուի յանկարծ և քստմնեցուցիչ դէմք մը ի տես կուգայ։ Դահիճն է այն՝ սապար ի ձեռին՝ զոր Յուստինիանոս ղըրկած է իւր անհաւատարիմ ամուսնոյն. մահու պաշտօնեայն, անձայն, կարմիր մետաքսէ ճոպան մը կը ներկայացնէ։ Թէոտորա կը հասկնայ ամեն ինչ, կը հանէ մարգարտաշար ապարանջանն, և գեղանի պարանոցը մերկացնելով տանջանաց համար, գլուխը կը դնէ Անդրէասի ծնգացը վրայ և կ'ըսէ դահճին.

—Այժմ կատարէ՛ պաշտօնդ, պատրաստ եմ ահա։

ԸՆԴԱՐՁԱԿ
ՕՐԱՑՈՅՑ
1885 ՏԱՐԻՈՅ
ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒՐԲ ՓՐԿՉԻ
ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ
Գին 3 դահեկան
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Գ. ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ
(ԱՐԱՄԵԱՆ)

Կը գտնուի ամեն Հայ գրավաճառաց քով. Կեդրոնատեղին է Արամեան տպարան. Զագմաճըլար, Յակոբեան խան Թիւ 13։

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐԵԱԼ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ

287 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ

ԼԱ ՆԻՒ ԵՈՐՔ

Ապահովագրեալք միայն տէր են երաշխաւորեալ գրամագլխոյն և ընկերութեան բոլոր շահերուն

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ
ՏՆՕՐԷՆ
Ա. Հ. ՍԻԲԷՑՑ
ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ ԿԱԼԱԹԱ, ՀԱԼԱՃԵԱՆ ԽԱՆ

Ա. Յ. ՍԱՆՏԱԼՃԵԱՆ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐՈՒ
Ղալաթա, Թիւնէլի դէմ, Թիւ 33

Վաճառատանս մէջ կը գտնուին Գաղղիոյ և Գերմանիոյ համբաւաւոր գործարանաց ընտրելագոյն Դաշնակներ անմրցելի աժան գներով և ամեն տեսակ երաժշտական գործիներ, նաեւ խաղի ու սիկառի ընտիր թղթեր և սալոնի յատկացեալ լուցկի, որոց մասին եւս կը խոստանայ գոհացնել իւր յաճախորդներն ։

Վաճառատունս պատրաստ է նաեւ վերոյ նշանակեալ ապրանաց վրայ յանձնարարութիւններ ընդունիլ և արագ գործադրել կարի գոհացուցիչ պայմաններով ։ 6—36

ԿԱՂԱՆԴ 1885

Դպրոցական նուէրի համար աժան գներով կրօնական պատկեր ուզողները պէտք է դիմեն ի կեդրոնատեղին

ԹՂԹԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ
Ա. Մ. ԳԱՐԻԳԵԱՆ
Թիւ 10, ՆԻՒՔՍԷՔ-ԳԱԼՏԸՐԸՄ, 10 Թիւ
ՂԱԼԱԹԻԱ, Կ. ՊՈԼԻՍ

Ուր գաւառաց ուզողաց յանձնարարութիւններն ալ կը կատարուին, առակը կանխիկ ընդունելով ։ 12—15

ԱԶԴ

1884 մայիս 29 ին Նէօմիւհէն Երիզա ապրանք եկած ժամանակ, իմ և կօչակար Դրաքուս աղայի հասցէին սենկ մ'ալ եկաւ ։ Երբ սենկը ի միասին բացինք տեսանք որ չորս թօփ աւելի ապրանք կար մէջը այսինքն՝ մէկ թօփ կարմիր ծաղկուն սալոյիլ մէկ թօփ կարմիր կաօն, մէկ թօփ մոռ մէկ թօփ ալ կապոյտ կաօն խիէյլի ։ Ասոնց արժէքը 80 ոսկի կընէ հոս և մինչև ցարդ տէրը յայտնի չէ, կը խնդրուի որ տէրը ով որ է գայ ուղէ Դրաքուս աղայէ ։ Ապրանք խրկող Բօմխիօնճին Կ. Պոլիս Ուն-խաբան կը կենայ, անունն է Սանդիկեան Մինաս աղա ։

1884 Հոկտ. 22

Երիզա Գաբրիէլ Նէվրուզեան 2—2

ԻԼԱՆ
ՓԱՔԸ ՍԻՐԱՄԲԷՐԻ

Նիզամիյէ էլպիսէ անպարընտ մաքֆուզ նիւմունէսինէ վէ չուրուխը մուգաբբերէսինէ թեվֆիգէն միւպայեա օլունաճագ պլն արշընը ճէտոտ մըր ըէնկլի փամուգլը գաոիֆէնին պէհէր արշընը ճէտոտի երիկըմի սէքիզ պուչուգ ղրուշա թալիպի եօհտէսինտէ օլուպ, քեանունի սանիի բուսմինին պիրենճի սալը կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասայէ պիլ իճրա մէզքիւր կլինատէ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն իթա իխմէկէ թալիպ վէ իւրինէի չարշէնպինհ կիւնի եւիզտէ պէշ թէնզիլինէ բաղլը պուլունանլըրըն մագամը սէրասկէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ։

25 քեանունի էվվէլ 1300 2—3

ԻԼԱՆ
ՓԱՔԸ ՍԻՐԱՄԲԷՐԻ

Օրտույի Հիւմայունէրէ պիր սէնէ զարֆընտա կէօնտէրիլէճէք մաթպու էվրագ վէ սայիրէյի տէնկ պէնտ իթմէք վէ մէզքիւր տէնկլէր սարըլմաք իւզրէ լիւզումի օլան գանավաչօ վէ մուշամմա վէ իփ վէ սայիրէ միւթէահիտ թարաֆընտան սարֆ օլունմաք իւզրէ մա էչնաթըհա պէհէր տէնկին իւճրէթի պէնտիյէսի օն եէտի պուչուգ ղրուշա թալիպի եօհտէսինտէ օլուպ քեանունի սանիի բուսմինին էճիրենճի փազար իրթէսի կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասայէ պիլ իճրա գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն իմալ վէ իթմասընա թալիպ վէ սէքիլինճէ սալը կիւնի եւիզտէ պէշ թէնզիլինէ բաղլը պուլունանլարըն մագամը սէրասկէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ։

25 քեանունի էվվէլ 1300 2—3

ԻԼԱՆ
ՓԱՔԸ ՍԻՐԱՄԲԷՐԻ

Ագ մայը դըյէյի ճէտոտ պլն, պէհէր դըյէյի ճէտոտի եէտի ղրուշ ։

Թայինաթ փուսըլայը թայընա մախսուս էրլան քեագըտ ։

Թօփ · էլլի տէօրթ · պէհէր թօփը քըրք պէշ ղրուշ ։

Պէյգօզ տապախխանէսինէ լիւզումի օլան պալատէ մուրագգամ պլն դըճէյի ճէտոտ ագ մայը լէ թայինաթ փուսըլալըը թայընա մախսուս էլլի տէօրթ թօփ էրլան քեագըտ ֆիյաթը մուրագգամալէրի լէ թալիպի եօհտէսինտէ օլուպ քեանունի սանիի բուսմինին պիրենճի սալը կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասալէրի պիլ իճրա գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն իթա իխմէկէ թալիպ վէ իւրինէի չարշէնպինհ կիւնի եւիզտէ պէշ թէնզիլինէ բաղլը պուլունանլըրըն մագամը սէրասկէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ։

24 քեանունի էվվէլ 1300 3—3

Մոսկուայի և Պետրպուրկի բժշկական ճեմարաններէն վկայեալ

ՈՏԻՑ ԿՈՇՏԵՐԸ (ՆԱՍԸՐ)

Մի քանի վայրկեանի մէջ կը հանուին իրենց արմատով, առանց ցաւի և առանց մետաղեայ գործիքի ։ Եղունգները կը շտկուին ։

Խորհրդակցութիւնք ամեն օր ժամը (Ը. Ե.) 10էն 3 ։

Բերա, Մեծ փողոց, Թիւ 439
Պ. Սեպաճի լուսանկարի գործարանին վերնայարկն
ՍՈՖԻ ԿՐԻՒՆՉՔԻ
Ոտնաբոյժ

ԲԱԲԱՑԱՆԻ
ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվըրբուլ, Միջերկրական և Օտեսայի մէջ կանոնաւորաբար բանող

ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Այա Սոֆիա	3,000	Պըրտօ
Արարատ	2,500	Բոտըլօ
Ալբանիա	2,500	Բրուհընտ
Լագոնիա	2,500	Ուեպպըր
Մասէտոնիա	3,500	Մոռլ
Բուլկէրիա	2,800	Ֆոթըրկիլ

Մասէտոնիա շոգենաւն ամսոյս 20 ին շաբաթ օր Պաթումէն աստ պիտի վերադառնայ և Լիվըրբուլ պիտի ուղեւորի ։

Բուլկէրիա շոգենաւն ամսոյս 10 ին Լիվըրբուլէն աստ պիտի հասնի և անմիջապէս վերստին Լիվըրբուլ պիտի ուղեւորի ։

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վաճառք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար ։

Ամեն տեղեկութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց ։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ, ԲԱԲՍ. ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալք

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվըրբուլ և Միջերկրականի մէջ բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քանոբուս	4200	Օսայրիս	3000
Ֆէրոս	4000	Նեբթիւս	3000
Օսմանլի	4000	Բերա	3000
Սեսոստրիս	3250	Ատլանտիք	1760
Թիպս	3250	Լոթըս	800
Մոգոտալս	3250	Օլիմպոս	800
Մարիոթիս	3250	Սեպիլ	700

Մոգոտալս շոգենաւը, նաւապետ Թոմաս, ամսոյս 30 ին աստ կ'սպասուի ընդհանուր վաճառքով ։

Վերոյիշեալ շոգենաւք շքեղապէս յարդարուած են ճամբորդներու համար

Դիմել առ Ժ. Թ. ՌՈՒԹՈԼ և ԸՆԿ.
Մէյդանճըգ փողոց, Պոլիս
Տնօրէնութիւն, Լիվըրբուլ
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
31, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվըրբուլ

ՔԻՒՆԱՐՏ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք ամէն տասն օրը մէկ կը բանին Լիվըրբուլ և Միջերկրականի մէջ .

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Օրեանիա	7,000	Մալթա	3,000
Աթլաս	3,000	Մորոքքօ	2,500
Ալեբբօ	3,000	Նամիթ	2,500
Պոդնիա	4,600	Բալմիրա	5,000
Պարթիա	3,800	Բարբերիա	3,200
Պալմէքէ	2,500	Բալմիրա	3,000
Պրիթիշ Քուին	1,200	Սերվիա	7,800
Սեֆալօնիա	5,000	Սիդիա	4,600
Քաղալոնիա	4,700	Սամարքոս	3,000
Շէրպուրկ	2,000	Սամարիա	3,000
Տեմերարա	2,500	Սիտոն	3,000
Կալլիա	4,000	Թարիֆա	3,000
Քէտար	2,500	Թրինիտատ	2,500
Մարաթոն	3,000		

Տեմերարա շոգենաւն յունվար 6 ին Լիվըրբուլէն աստ կ'սպասուի ընդհանուր վաճառքով ։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ
Գործակատար
Թիւ 1 Քիւչիւք Հայիլ փաշա խան Ղալաթիա

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ընդ մէջ Անտվերբի, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

ԹՈՎՄԱՍ ՌՈՒԻԼՍԸՆ
ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանօ	2,000	Լէրանտօ	4,500
Անճէլօ	3,000	Մարէնկօ	4,300
Արկօ	1,300	Մարատոն	2,500
Պասսանօ	3,500	Միլօ	2,000
Պորթօֆինօ	2,200	Նէրօ	2,000
Պրավօ	2,000	Օթէլլօ	5,000
Գէլոա	2,600	Օրլանտօ	3,000
Գալիլէօ	2,500	Օդրանտօ	4,500
Գամէօ	2,100	Օզզօ	2,000
Գատօ	2,000	Բասսիֆիք	1,200
Գօմօ	2,700	Բալէրմօ	3,200
Տիւօ	2,500	Բասդէր	1,700
Տօմինօ	1,800	Քիրօ	2,800
Տրայօ	2,600	Րէպալթօ	4,400
Էրանտօ	2,600	Րինալտօ	3,200
Ֆալքոն	800	Րոլլօ	3,000
Ֆիտօ	1,700	Րօմանօ	5,500
Ֆլամինկօ	1,600	Րօմէօ	3,500
Կալլիկէօ	5,500	Սալէրնօ	4,000
Կիդանօ	2,200	Սարֆօ	2,000
Կոզօ	1,800	Սիլվիօ	2,000
Կրոմինօ	2,200	Սօրրէնդօ	4,300
Ճանկօ		Թասսօ	1,200
Ջէրօ	2,000	Թ. Ուիլսըն	3,000
Հոռաչօ	3,000	Թայկըր	1,300
Հիւմպըր	1,200	Թոլէտօ	2,800
Ճէսօ	2,300	Քանսանդօ	3,600
Քէլօ	2,000	Եէտօ	3,600
Քոմօ	2,200	Զէպրա	1,000
Լէօ	2,000	Զէրօ	440

Սօրրէնդօ շոգենաւը, նաւապետ Մաճի, Անվէրսէն աստ եկաւ ընդհանուր վաճառքով և իւր բեռն պարպելէ յետոյ Օտեսա պիտի ուղեւորի ։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւններ կ'ընծայուին ։

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԷՏԸՐԻՔ ՀԻԼՏ
Գործակալ
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միլլէթ խան Ղալաթիա

ՖՐԷՏ ԼԷՅԼԱՆՏ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք կանոնաւորաբար կը բանին Լիվըրբուլ և Արեւելքի մէջ .

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալճէրիան	2500	Ֆավօնեան	3700
Ալզասեան	2500	Ֆլամինեան	3700
Անատոլեան	2500	Ֆլավեան	3700
Աթենեան	2500	Իպէրիան	5500
Արապեան	3700	Իլլիրեան	5500
Պավարիան	6000	Իստրիան	5500
Պուլկարեան	6000	Լեսպեան	2200
Քասթիլեան	800	Լիպուրեան	2500
Սայրենեան	2000	Լիպան	800
Տուրդի	700	Օբորթօ	700
Էճիբշըն	3700	Բերսեան	3800
Ֆապեան	3700	Վալէնսիան	6800
Ֆալէրեան	3700	Վիրճինեան	6800

Ալբենեան շոգենաւը, նաւապետ Ֆլէմինկ, ամսոյս 22 ին Լիվըրբուլէն աստ կ'սպասուի ընդհանուր վաճառքով ։

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի .

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՈՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 34, 35, 36, Եէնի Միլլէթ խան, Ղալաթիա.
Նաւատէրք, Պարոնայք Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվըրբուլ
Գործակալութիւնք
Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնթէն .
Ծիրալթար, Պ. Պ. Փարվըր Եղբարք
Աղեքսանդրիա, Կ. Լ. Վահման և ընկ.
Մալթա, Ա. Քամիլէրի .
Շիրա, Ա. Մ. Մավրոկորտատոյ .
Զմիւռնիա, Պ. Ուիդոլ և ընկ.

Ն. ԲԱՔԷ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Մարսիլիայի և Բոբէէ միջև կանոնաւորաբար բանող

Պաթում, Սամսոն և Տրապիզոն երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Էօքրէրի որ դեկտեմբեր 20 ին Մարսիլիայէն և 1885 յունուար 6 ին երեկեան ժամ 4ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի ։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Բէօսք, որ պիտի մեկնի դեկ. 30ին ։

Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն

Նաւաղչէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆԻԲՈԹԷ ԲՐՊՈՒԼ
Մումհանէ փողոց, Թիւ 141

Պարոնայք Ճ. Վ. Ուիթըլ և ընկերութիւն յառաջիկայ ապրիլ 1 էն սկսեալ չափաւոր գնով վարձու կուտան իրենց այժմեան խանն (իրենց գրասենեակները պիտի փոխադրուին նոյն փողոցը գտնուող իրենց յատուկ խանն), որ կը պարունակէ երկու մեծ խանութներ և 5 սենեակներ առաջին յարկը ։

Դիմել առ Ճ. Վ. ՈՒԻԹԸԼ
Պոլիս, Պահչէ-գաբու, Խօճէր Էֆէնտի խանին դիմաց ։

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՀԱՅ ԹԷՅԱՎԱՃԱՌ

Է Թահթա գալէ, Ուզունչարշը ճատ., Թիւ 70

Այս վաճառատունն որ մէկ տարիէ աւելի ժամանակէ հետէ իւր յաճախորդները գոհացնելու ջանք չէ խնայած, կը ծանուցանէ թէ Չինաստանի և Ճավայի բերքերէն այս անգամ զանազան տեսակ ընտիր թէյեր (չայ) բերել տուած է յատկապէս, եւ կը խնդրէ սիրելի ազգայիններէ, մանաւանդ գաւառացի Հայ տօմֆոճիներէ որպէս զի հաճին գէթ միանգամ'ի մտող տեսնել իւր ապրանքներն և փորձել թէ' տեսակաց լաւութիւնը, եւ թէ' գիներու աժանութիւնը ։

ԳՈՒԻՆ
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ
ՌԸԼԻԷՆՍ

Ծովային ապահովագրութիւն ։ —Դիմել առ գործակատարն ընկերութեան, Պ. Ժ. Վ. Ուիթըլ, Եօրկիասիս խան Պահչէ-գաբու, Պոլիս ։ կամ Ղալաթիա, Ալէքսիատի խան Թիւ 15 ։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷԻ

Սկսեալ 20 Հոկտեմբեր (Ն. Տ.) 1884, մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ

ԿԱՅԱՐԱՆՔ	ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ																							
	4	2	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	60			
	Առաւօտ											Իրիկուն												
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Կ. Պոլիս	6 18	7 15	7 42	8 14	8 43	9 12	9 42	10 20	10 39	11 17	11 49	12 55	1 31	2 31	3 2	3 40	4 15	4 44	5 23	5 44	6 11	... ...	... ...	... ...
Գումգաբու	6 28	7 27	7 53	8 25	8 54	9 23	9 53	10 30	10 49	11 28	12 —	1 6	1 42	2 41	3 13	3 51	4 26	4 55	5 34	5 54	6 22	... ...	... ...	... ...
Եէնիգաբու	6 32	... ...	7 57	... ...	8 58	... ...	... ...	10 34	10 53	11 32	12 04	1 10	1 46	2 45	3 17	3 55	4 30	4 59	5 38	... ...	6 26	... ...	... ...	... ...
Տավուտ փաշա	6 35	... ...	8 —	... ...	... ...	... ...	... ...	10 37	10 56	11 35	12 07	1 13	1 49	2 48	3 20	3 58	4 33	... ...	5 41	... ...	6 29	... ...	... ...	... ...
Սամաթիա	6 40	... ...	8 6	... ...	9 4	... ...	... ...	10 42	11 1	11 40	12 12	1 18	1 54	2 53	3 25	4 3	4 38	5 5	5 46	... ...	6 34	... ...	... ...	... ...
Եէտիգուլէ	6 45	7 41	8 12	8 33	9 10	9 31	10 1	10 46	11 4	11 45	12 15	1 21	1 59	2 58	3 28	4 9	4 41	5 10	5 49	6 4	6 39	... ...	... ...	... ...
Մաքրիգիւղ	6 56	8 —	8 24	... ...	9 22	... ...	... ...	10 58	... ...	11 58	... ...	... ...	2 11	3 9	... ...	4 21	... ...	5 22	... ...	6 16	6 50	... ...	... ...	... ...
Այ-Ստեֆանոս	... ...	8 14	8 34	... ...	9 32	... ...	... ...	11 8	... ...	12 9	... ...	... ...	2 21	... ...	... ...	4 31	... ...	5 32	... ...	6 28	... ...	... ...	... ...	... ...
Քիւչիւքչէքմէճէ	... ...	8 25	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	12 18	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	6 37	... ...	... ...	... ...	... ...

ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԿԱՅԱՐԱՆՔ	ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ																							
	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	61	63	1			
	Առաւօտ										Իրիկուն													
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Քիւչիւքչէքմէճէ	... ...	... ...	7 34	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	1 24	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	... ...	6 38	... ...	... ...	... ...
Այ-Ստեֆանոս	... ...	... ...	7 45	... ...	8 44	... ...	9 38	... ...	... ...	11 20	... ...	1 34	... ...	2 33	... ...	... ...	... ...	4 48	5 39	... ...	6 51	... ...	... ...	... ...
Մաքրիգիւղ	6 33	7 24	7 57	... ...	8 55	... ...	9 49	... ...	... ...	11 31	... ...	1 45	... ...	2 44	3 20	... ...	... ...	4 59	5 50	... ...	7 5	... ...	... ...	... ...
Եէտիգուլէ	6 46	7 37	8 11	8 38	9 9	9 37	10 2	10 12	11 12	11 44	12 48	1 58	2 23	2 57	3 33	4 8	4 46	5 14	6 4	6 38	7 26	... ...	... ...	... ...
Սամաթիա	6 50	7 41	8 15	8 42	9 13	9 41	... ...	10 16	11 16	11 48	12 52	2 2	2 28	3 1	3 37	4 12	... ...	5 19	6 8	6 42	... ...	... ...	... ...	... ...
Տավուտ փաշա	6 55	7 46	... ...	8 47	... ...	9 46	... ...	10 21	11 21	11 53	12 57	... ...	2 33	3 6	3 42	4 17	... ...	5 24	6 13	6 47	... ...	... ...	... ...	... ...
Եէնիգաբու	6 58	7 49	8 21	8 50	9 19	9 49	... ...	10 24	11 24	11 56	1 ...	2 8	2 36	3 9	3 45	4 20	... ...	5 28	6 16	6 50	... ...	... ...	... ...	... ...
Գումգաբու	7 3	7 54	8 26	8 55	9 24	9 54	10 11	10 29	11 29	12 01	1 5	2 12	2 41	3 14	3 50	4 25	4 56	5 33	6 21	6 54	7 40	... ...	... ...	... ...
Կ. Պոլիս	7 12	8 3	8 35	9 4	9 33	10 3	10 20	10 38	11 38	12 10	1 14	2 21	2 50	3 23	3 59	4 34	5 5	5 42	6 30	7 03	7 50	... ...	... ...	... ...

Փոքր ծրարներն անխտիր կ'ընդունուին ամեն կառախմբի մէջ, իսկ մեծ ծրարք Պոլսէն Մաքրիգիւղ կամ աւելի հեռի կայարանաց միջեւ բանող կառախմբոց մէջ ։

ՇԻՐՔԷԹԻ Խ ՅՐԻԷՅԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1884 Դեկտեմբեր 1 Շաբաթ օրէն սկսեալ մինչև Դեկտեմբեր 31

(Բաց ի կիրակի օրերէն) Եւրոպական եզերքէն կամուրջ իջնող շոգենաւոց երթեւեկութեան ժամերը

Ժ. Վ. Թ.
2 30 Բ. և Ա. Գավ. Եէնիմ. Մեզարպ. Պէօյ. Թար. Եէնիք. Ստէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպ. (Արնավ. շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 32
3 45 Եէնիմ. Մեզարպ. Պէօյ. Թար. Եէնիք. (Եէնիք. շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 20
4 20 Եէնիք. Ստէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպ. (Արնավ. շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 19
5 Բ. և Ա. Գավ. Եէնիմ. Մեզարպ. Պէօյ. Թար. Եէնիք. Ստէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթագ. Պէշիկ. 33
6 Մեզարպ. Պէօյ. Թար. Եէնիք. Ստէն. Միրկ. Ռ. Հիսար Պէպ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթագ. Պէշիկ. 23
6 45 Եէնիմ. Մեզարպ. Պէօյ. Թար. Պէյգօզ Բաշլապ. Եէնիք. Միրկ. Գանլըճ. Ռ. և Ա. Հիսար Գանտիլ. Արնավ. Չէնկէլք. Պէյլէր. Օրթ. Գուզկ. Պէշկ. Իւսկ. 4
8 15 Ա. և Ռ. Գավ. Եէնիմ. Մեզարպ. Պէօյ. Թարապ. Եէնիք. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պէպ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթագ. Պէշիկ. (ուրբաթ օրերը Ստենիա պիտի հանդիպի) 20
10 Մեզարպ. Պէօյ. Թարապ. Եէնիք. Միրկ. Ռ. Հիսար Արնավ. Օրթագ. Պէշիկ. 28

Արնավուտքէօյէն կամուրջ իջնող շոգենաւոց ժամերը

2 30 Պէպ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթագ. Պէշիկ. 33
10 Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիկ. 21
3 50 Պէպէք Արնավուտքէօյ Գուրուչէշմէ Օրթագէօյ Պէշիկթաշ Գապաթաշ 28
4 30 Արնավուտքէօյ Գուրուչէշմէ Օրթագէօյ Պէշիկթաշ 1
5 Պէպէք Արնավուտքէօյ Գուրուչէշմէ Օրթագէօյ Պէշիկթաշ Գապաթաշ 32
10 45 Հիսարէն Չէնկէլքէօյ ուղղակի կամուրջ 19
11 10 Պէպէքէն ուղղակի կամուրջ 4

Ասիական եզերքէն կամուրջ իջնող շոգենաւոց ժամերը

2 30 Վանիքէօյ Չէնկէլքէօյ Պէյլէրպէյի Գուզկունճուք Գապաթաշ 4
3 Պէյ. Բաշլապ. Ռ. Բ. մաս. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտիլլիի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 23
3 35 Գանտիլլի Վանիքէօյ Չէնկէլքէօյ Պէյլէրպէյի Գուզկունճուք 22
4 15 Պէօյիւքտէրէ Թարապիա Պէյգօզ Բաշլապահճէ Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտիլլի Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզկունճուք Պէշիկթաշ 17
4 35 Գանտիլլի Վանիքէօյ Չէնկէլքէօյ Պէյլէրպէյ Գուզկունճուք Իւսկիւտար 21
8 45 Պէօյիւքտէրէ Թարապիա Պէյգօզ Բաշլապահճէ Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտիլլի Վանիքէօյ Չէնկէլքէօյ Պէյլէրպէյի Գուզկունճուք Իւսկիւտար 22
10 25 Գանտիլլիէն ուղղակի կամուրջ 23

(Բաց ի կիրակի օրերէն) կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւոց ժամերը

3 15 Պէշիկթաշ Օրթագէօյ Գուրուչէշմէ Արնավուտքէօյ Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկէօն Եէնիքէօյ Թարապիա Պէօյիւքտէրէ Մեզարպուրնու Եէնիմահալլէ Բ. Գավագ 33
3 45 Գապաթաշ Իւսկիւտար Պէշիկթաշ Գուզկունճուք Օրթագէօյ Պէյլէրպէյ Չէնկէլքէօյ Արնավուտքէօյ Գանտիլլի Ա. և Ռ. Հիսար Գանլըճա Միրկէօն Եէնիքէօյ Բաշլապահճէ Պէյգօզ Թարապիա Պէօյիւքտէրէ Մեզարպուրնու Եէնիմահալլէ 4
5 30 Գապաթաշ Պէշիկթաշ Օրթագէօյ Գուրուչէշմէ Արնավուտքէօյ Պէպէք Ռ. Հիսար Պօյաճըքէօյ Էմիրկէն Ստենիա Եէնիքէօյ Պէյգօզ Թարապիա Պէօյիւքտէրէ Մեզարպուրնու Եէնիմահալլէ և Գավագներ 20
6 45 Իւսկիւտար Պէշիկթաշ Գուզկունճուք Օրթագէօյ Պէյլէրպէյ Չէնկէլքէօյ Արնավուտքէօյ Գանտիլլի Ռ. Հիսար Գանլըճա Միրկէօն Եէնիքէօյ Թարապիա Պէօյիւքտէրէ 22
8 15 Պէշիկթաշ Օրթագէօյ Արնավուտքէօյ Պէպէք Ռ. Հիսար Միրկէօն Եէնիքէօյ Թարապ. Պէօյիւք. Մեզարպուրնու 28
10 30 Ռ. Հիսար Պօյաճըքէօյ Միրկէօն Ստենիա Եէնիքէօյ Թարապիա Պէօյիւքտէրէ Մեզարպուրնու Եէնիմահալլէ 32
11 10 Եէնիքէօյ Թարապիա Պէօյիւքտէրէ Մեզարպուրնու Եէնիմահալլէ 20
11 30 Պէպէք Ռ. Հիսար Պօյաճըքէօյ Միրկէօն Ստենիա Եէնիքէօյ 19

Կամուրջէն Արնավուտքէօյ երթեւեկող շոգենաւոց ժամերը

4 Ուղղակի Արնավուտքէօյ 1
4 30 Ուղղակի Պէպէք 32
9 50 Պէշիկթաշ Օրթագէօյ Գուրուչէշմէ Արնավուտքէօյ Պէպէք Ռ. Հիսար (Վարփոր եկող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 19
10 25 Պէշիկթաշ Օրթագէօյ Գուրուչէշ. Արնավուտքէօյ Պէպէք 4
11 5 Գապաթաշ Պէշիկթաշ Օրթագէօյ Գուրուչէշմէ Արնավուտքէօյ Պէպէք (Եէնիքէօյի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 22
11 45 Պէշիկթաշ Օրթագէօյ Գուրուչէշմէ Արնավուտքէօյ Պէպէք 21
12 — Օրթագէօյ Գուրուչէշմէ Արնավուտքէօյ (ուրբաթ և շաբաթ օրերը Պէշիկթաշ) 4

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթեւեկող շոգենաւոց ժամերը

4 Ուղղակի Գանտիլլի 21
4 30 Իւսկիւտար Գուզկունճուք Պէյլէրպէյ Չէնկէլքէօյ Վանիքէօյ Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանլըճա Բաշլապահճէ Պէյգօզ Մեզարպ. (Ուրբաթ օրերը Բ. Բ. մաս.) 23
9 25 Գապաթաշ Պէշիկ. Գուզկունճ. Պէյլէրպէյ Չէնկէլքէօյ Վանիքէօյ Գանտիլլի (Գավագներ գացող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 23
10 15 Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Բ. Բ. մաս. Բաշլապահճէ Պէյգ. Թար. Մեզարպուրնու Գավագներ 17
10 40 Պէշիկթաշ Գուզկունճուք Պէյլէրպէյ Չէնկէլքէօյ Վանիքէօյ Գանտիլլի Պէպէք (Գանտիլլիի նաւամատոյցը Պէյգօզի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 33
11 10 Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանլըճա Բաշլապահճէսի Պէյգօզ 23
11 40 Գապաթաշ Գուզկունճուք Պէյլէրպէյ Չէնկէլքէօյ Վանիքէօյ 28

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
2 30	8 10 Պէշիկ.	2 45	9 — Պէշիկ.
3 —	8 55	3 20	9 35
3 30	9 45	3 50 Պէշիկ	10 — Պէշիկ
4 5	10 Պէշիկ	4 25	10 35 Գղ. (
4 35	10 30	4 50	10 50
5 5	10 50	5 25	11
5 40 Պէշիկ	11 5 Պէշիկ(	6 — Պէշիկ	11 25
6 15	11 20	7 —	11 50
7 — Պէշիկ	11 35	8 15	12 5 Պէշ Գղ(
	12 5		12 5

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
2 30	8 10 Պէշիկ	2 25	8 15
3 —	8 45	2 55	9 — Պէշիկ
3 30	9 30	3 25	9 35
4 15	9 55 Պէշիկ	3 55 Պէշիկ	10 — Պէշիկ
5 —	10 25	4 45	10 35
5 40 Պէշիկ	10 50	5 30	11 —
6 15	11 30	6 10 Պէշիկ	11 35
7 — Պէշիկ	12 5	7 —	12 5

) Այս շոգենաւս Հրէից տօներուն և ուրբաթ ու կիրակի չպիտի երթեւեկէ ։

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ
ԲԱՑ Ի ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

3 45 Հարէմէն Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն
5 30 Հարէմէն Սալաճագ
11 Հարէմէն »
3 30 Կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
5 15 Կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ
10 45 Կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (կիրակի օրերը ժամ 10.45ին)

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷ
ԵՒ
ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱՓԱՐՋ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ
ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 45 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
5 15 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
10 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 10 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ
4 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
5 45 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար
10 45 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 30 Գապաթաշէն Իւսկիւտար

Ծան. — Օդը մէգապատ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան ։